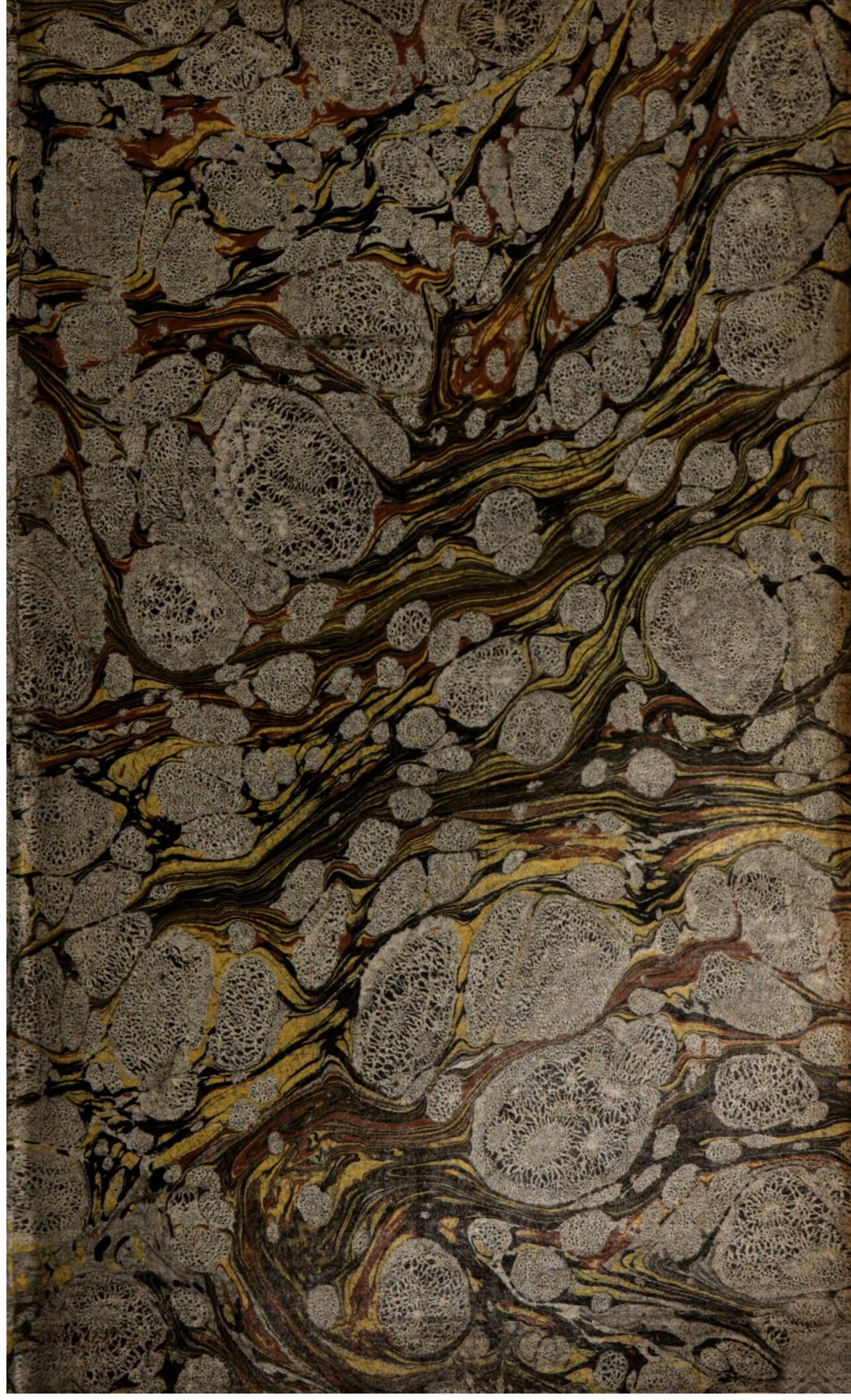
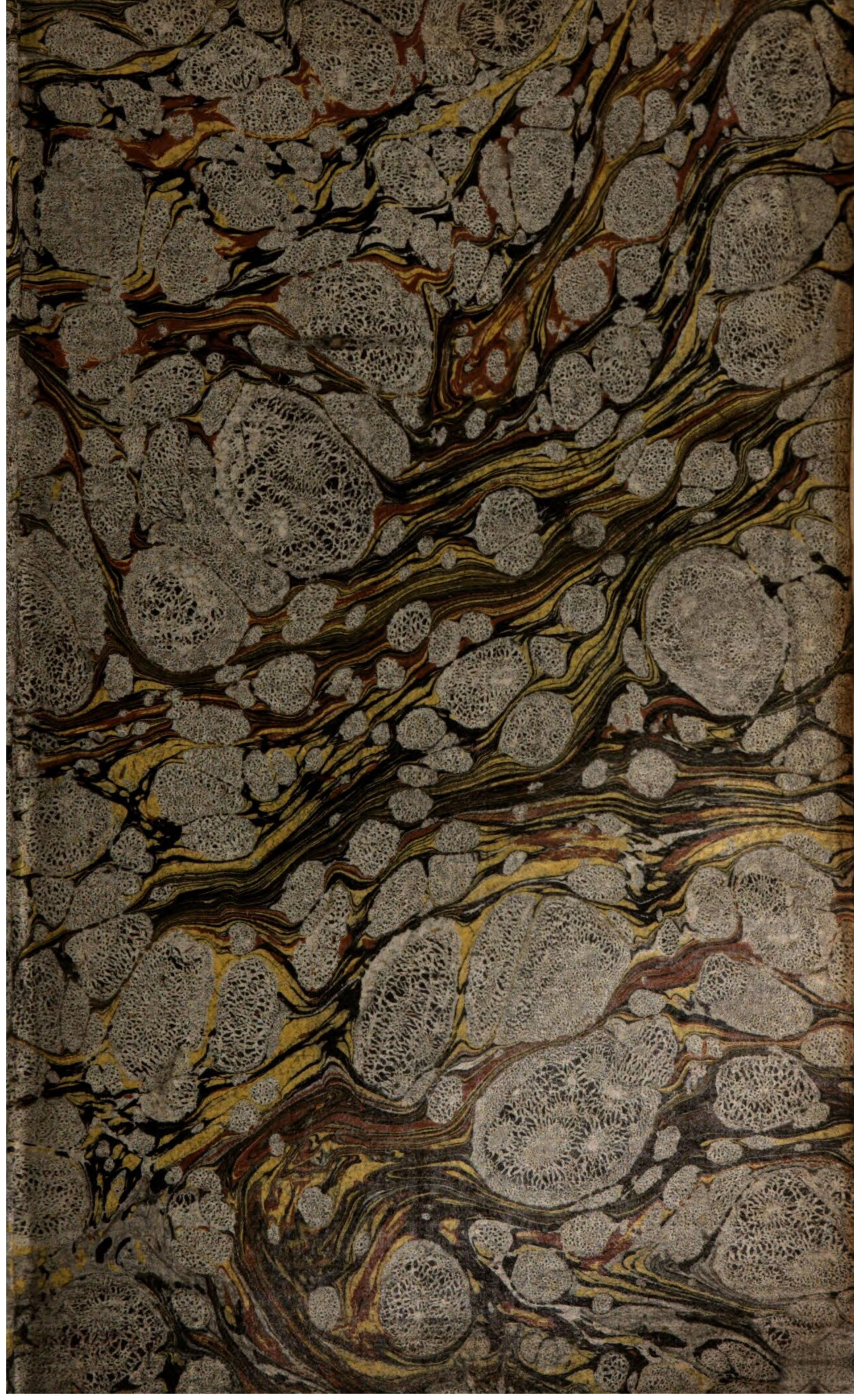
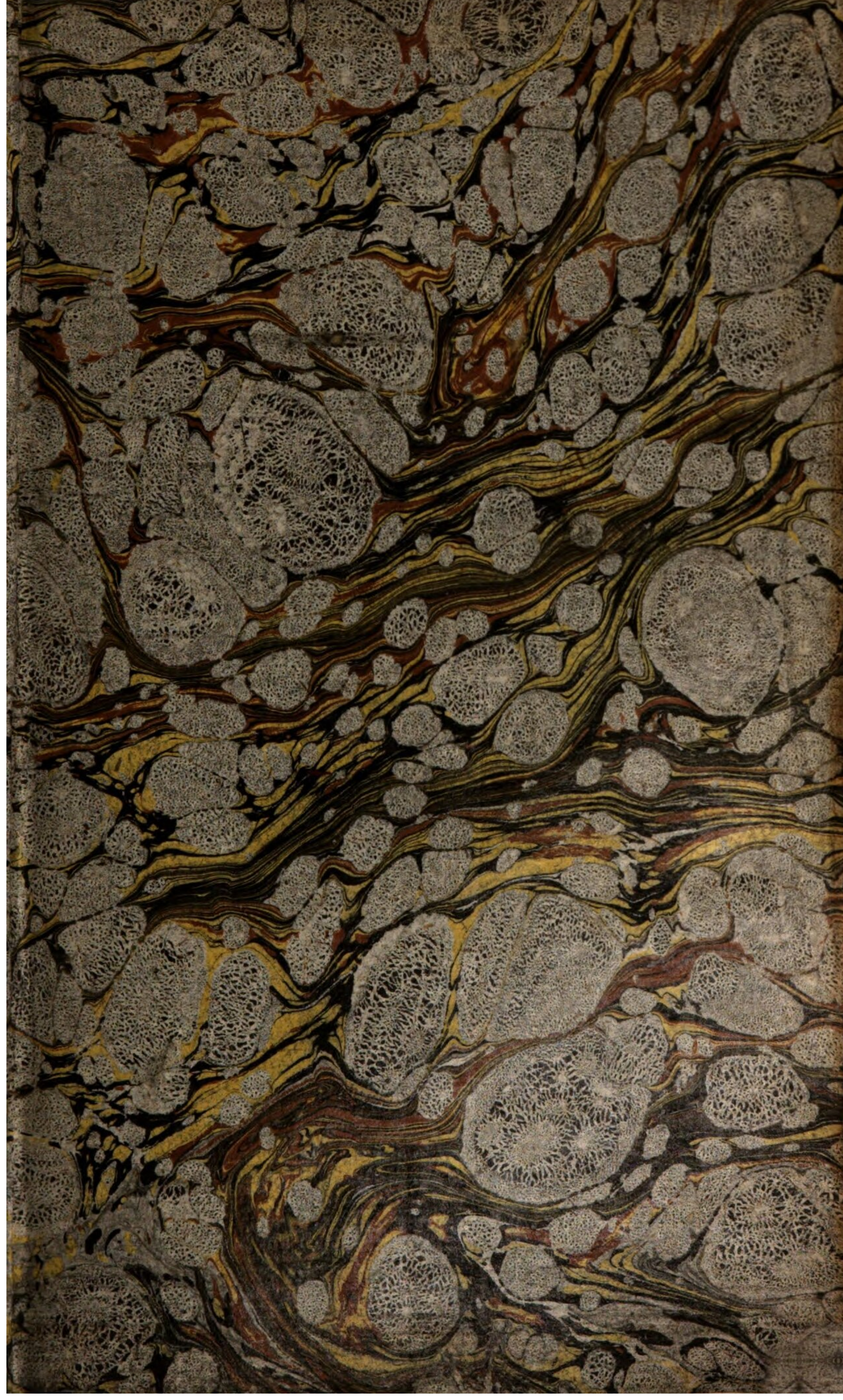

3792

~~440~~
Bibl. Mont.

ACADEMIA
ET
UNIVERSA PATRIA
NOVO ORNAMENTO AUCTA,
QUANDO

AUGUSTISSIMI CAESARIS MUNIFICENTIA
CELEBERRIMO ANATOMIAE ET CHIRURGIAE
PROFESSORI
CAROLO CASPARO SIEBOLD
IN MERITORUM PRAEMIUM
EQUESTRIS DIGNITATIS HONORES
ET PRIVILEGIA

DONAVIT.

ORATIO

IN SOLEMNIBUS ACADEMIAE COMITIIS

XII. MARTII A. MDCCCII. HABITIS

^A
FRANCISCO OBERTHÜR,

ORDINIS THEOLOGORUM H. T. DECANO

LECTA,

DUM

CAESAREUM HANC IN REM
DIPLOMA

PATRIBUS CONSCRIPTIS CORAM EXHIBERET.

BAMBERGAE ET WIRCEBURGI
SUMPTIBUS LIBRARIAE GOEBHARDTIANAE.

1803.

A C A D E M I A

ET

U N I V E R S A P A T R I A

NOVO ORNAMENTO AUCTA

QUANDO

AUGUSTISSIMI CAESARIS MUNIFICENTIA

CELEBRATIONE ANATOMIAE ET CHIRURGIAE

PROFESSORI

CAROLO CASPARO SIEBOLD

IN MERITORUM PRAEMIUM

EQUESTRI DIGNITATIS HONORE

ET PRIVILEGIO

D O N

Bayerische
Staatsbibliothek
München

IN SOLEMNIBUS ACADEMIAE COMITIIS

XII. MARTII A. MDCCCL. HABITIS

F R A N C I S C O O B E R T H U R

ORDINIS THEOLOGICI H. T. DECANO

LECTA

DUM

C A E S A R E U M H A N C I N R E M

DIPLOMA

PATRIBUS CONSCRIPTIS CORAM EXHIBET

BAMBERGAE ET WIRCEBURGI

SUMPTIBUS LIBRARIAE GÖRBIARDTIANAE

1803

MAGNIFICE
ACADEMIAE RECTOR,
VIRI COLLEGAE

SPECTATISSIMI,

OMNIUM ORDINUM
DECANI AC PROFESSORES,
PATRES CONSCRIPTI!

Cum anniversaria hodie dies iterum re-
currat feliciter, qua Reverendissimus et Cel-
fissimus Dominus GEORGIUS CAROLUS almae
nostrae Juliae Academiae tunc fasces mo-
deratus, ad ducale Franconiae folium et
Ecclesiae Herbipolitanae sedem episcopalem
omnis patriae gubernacula prehensurus as-
cendit, haud alia decet praesentium, ad quae
hac eadem die ex more vetusto vocati, fre-
quenter convenimus, Comitiorum auspicia
capere solemnitatem, quam festiva hac accla-

matione, concordia vota facientes: *Patri patriae, Academiae nostrae Statori, Musagetæ, quæ felix faustaque sit et Academiae et universae patriae, longævam vitam et prosperitatem!*

Hisce debitæ in optimum Principem pietatis, justis rite persolutis, proximum est, ut auctam fuisse haud ita pridem novo, eoque insigni ornamento nostram Academiam percipiatis, quod mihi faciendi ad vos — si tamen ejus mihi veniam et moram dare lubuerit — sermonis paulo prolixioris, vobis autem non vulgaris gaudii plane dignum argumentum esse mihi persuadeo. Celebrerrimum nempe nostrae Academiae Professorem, Chirurgorum per Germaniam — ne et ultra dicam — Principem, Collegam nobis omnibus gratum et carum, Carolum Casparum Siebold, Caesaris munificentia, equestris dignitatis privilegiis et insignibus, vocata simul in honoris et beneficii societatem prole, fuisse donatum, sacratissimæ, quas in vestrum conspectum hic profero, Caesareæ Majestatis litteræ palam testantur.

Quod ob litteraria in ipsam humanitatem largiter redundantia merita, istiusmodi honor sit Viro illustri in praemium collatus: quod sponte, nil aliud, quam humanitati fervire ambienti, a Caesare praemium sit oblatum: quod dignus, qui praemio, famae celebritati et meritorum magnitudini simul et Caesareae munificentiae consentaneo donetur, a Caesare judicatus, data, aurum malit an equestris dignitatis honores? optione, aurea dona deprecatus, equestrem dignitatem elegerit, magnum huic inesse pretium ratus, dum meritis acquiritur, sustineturque; patriae etiam, Academiae praefertim, perquam honorificum, publicos utilium scientiarum Professores, gentis magnatibus aequiparari: honoremque, quem meritis litterariis impertitum, patriae simul et Academiae secum communem esse voluerit, auro fore perenniores, quippe cum ipso nomine per filios ferosque nepotes, in secula, si Diis placet, continuandum persuasus; quod, inquam, equestris dignitatis honores hoc consilio ac modo sint a Cae-

fare dati, et a nostro Collega accepti; scio non vulgare vos illis pretium tribuere, dignumque vestro ac totius Academiae adplausu, et festiva gratulatione praemium, atque publici non minus, quam Academici sermonis argumentum, illos judicare.

Cum enim inter praecipua patriae decora, vos ipsi, suo singuli jure numeramini: cum patriae honori et utilitati, vos praecipua religione ipsi devovistis, atque in amanda ornandaque patria, civibus praecclaro exemplo praecitis: cum nonnisi laude et praemio digna ipsi facitis; optimos vos revereor meritorum, queis quisque alius distinguatur, judices, et justissimos retributorum praemiorum aestimatores, talesque, qui non facile patiamini, ullum civis, praesertim Collegae, extantius meritum coram vobis taceri, ullumve patriae, praesertim autem Academiae nostrae, splendidum ornamentum, illaudatum praeteriri.

Quandoquidem ergo sermonem semel
coeptum continuare, bona vestra P. C. venia,
mihi licet, hanc ecce compendiosam dicen-
dorum synopsin!

Quod in limine, quasi transeundo, in-
nui, *Patriam et Academiam* novo fuisse orna-
mento auctam, dum equestris dignitatis pri-
vilegiis et insignibus, illustrem Collegam *Ca-
rolum Casparum Siebold* Caesar deco-
ravit, ante omnia ampliori commentario in-
terpretabor; quem in finem primum non-
nullorum aliorum Collegarum partim di-
versi, partim ejusdem generis litteraria me-
rita in singulare Academiae et patriae orna-
mentum, condignis praemiis recens coro-
nata recenseo. Antiquiora deinde ex pa-
triae annalibus exempla repraesento. Ci-
vium ac Collegarum similibus praemiis ob
similia merita coronatorum; quorum seriem
nonnullorum externorum hominum, medi-
cam artem professorum ecclesiasticis apud
nos beneficiis pro nescio quibus meritis re-
muneratorum nomina claudent.

Altero deinde sermonis capite ostendam, praemia, quibus recens ornatos Sieboldium aliosque praeterea Collegas vobis sistam, ejusmodi esse, ut non qualicunque, sed quam maxime festiva gratulatione, nec suo solum singulos proprio, sed communi patriae et Academiae nomine, vos illis plaudere deceat: et novum ornamenti genus inde in patriam et Academiam redundasse, dignissimum, si quod aliud, ut vestram desuper laetitiam alte contestemini; quippe — ut interim alias rationes taceam — sic effecturi, ut haec, paucis Civibus et Collegis collata praemia, novum, idque foecundissimum quamplurimorum ejusmodi a Civibus posthac Academiae et universae patriae inferendorum ornamentorum germen evadant, praemia, minus forsan alias etiam ipsis valitura, quibus contigerunt, nisi ea possint ceu totidem exempla respicere, quae palam in conspectum populi posita, posteros ad aemulationem atque ad ausus generosiores provocent.

invenietur in nomine claudii

Praemiorum, quae alii Collegae ob literaria merita nuper admodum reportarunt, censum, visum est ab illo ordiri, quo paucis ante Septimanis BAVARIAE REGULUS celebrem jurisconsultum Galum Aloyfium Kleinschrod ornavit, Scatulam ex auro affabre elaboratam, et tercentum aureis repletam, munificentia vere regia illi largitus, et minervale donum literis, multa honoris gratitudinis et benevolentiae testificatione plenis comitatus.

Magnificum sane munus, sed quod ego Viro dignissimo minus, quam quod illud sibi meritus est, litterarium opus gratulor; cujus unius ego potius quam multorum, magnae molis voluminum, auctori esse malim.

Est enim profecto aliquid, privatae fortis hominem, et hunc quidem exterum, a Principe in maximi muneris, quo populi jura ac leges praescribuntur, societa-

tem vocari ! Majus dico, in eam legislatoriae potestatis partem vocari, qua de reis civibus puniendis, qua de vita hominis conservanda, tollendave statuitur ! Maximum videtur, in terras Nemesis Carolinae rigori adhuc subjectas, adsuetasque, mitiorem, justioreque, de hac suprema, in reos cives, in humanae naturae confortes, animadvertendi potestate, philosophiam introducere, et Nemesis Bavaram humanitati conciliare ! Atqui fors haec invidenda nostro obtigit Kleinschrodio, Juris criminalis Codicem omni Bavariae imponendum ut delineare illi liceret, et facta a doctissimo humanissimoque criminalis juris interprete hujus juris et codicis delineatio, Principi optimo, ejusque sanctioribus amicis mire placeret, talique praemio minervali dignissima judicaretur.

Regiae in Collegam quondam nostrum ob litteraria merita munificentiae singulare exemplum nobis Sicilia exhibet, simillimum

illi, quod in Sieboldio pro meritis or-
nando et remunerando Caesar dedit. Me-
ministis P. C. ante annos ab hinc fere oc-
todecim, Juris Germaniae publici apud
nos Professore Jacobum Josephum
Haus una cum fratre juniore in medio
Academiae nostrae, Neapolim fuisse evo-
catum, institutioni Principis haereditarii,
ut Mentor praesset, fratre usus in am-
plissimo munere cooperatore.

Munus susceptae institutionis feliciter
peractum, Ferdinandus Pater, Rex Sicili-
arum, ea liberalitate est remuneratus, ut
jam Marchionis et regii intimae admissionis
cubicularii axiomatæ, officio et stipendio
gaudeat, Herbipolitanae academiae nostrae
quondam Professor; frater vero regii in-
fantis praeceptor, et primarii paedagogi
cooperator, insigni regii familiaris, et in-
ter illustrissimos divi Januarii equites Com-
mendatoris — quibus ornamentis emo-
lumentisque, Rom. Imperator liberi Ba-
ronis dignitatem addidit — honore, non
minus quam largo stipendio, et, quod

his omnibus gratius et jucundius est, multo et commodo, quod Musis, Artibusque, suis deliciis, pro dubito impendat, otio fruatur, dum pro officio suo alter ille aulam individuus comes sequitur. Quis scit, si non civi et collegae huic nostro, par fors parata sit quae Marchioni Tannuccio obtigerat; quem etiam publicum olim in Pisano, si recte memini, Athenaeo juris professorem, postea, ut filii Ferdinandi, nun Siciliarum Regis juventutem moderaretur, a Carolo III. patre Neapolim accitum, ipse ego vidi Siciliarum Regnum primi administri auctoritate gubernare?

Sed, ut virum candidissimum, mihiq̃ intimiore familiarite conjunctum novi, non tam hujusmodi honores et praemia ambivit, dum i Academiā et patriam cum aula Siculi Regis, infantisque regii institutione commutavit, quam id intendit, ut suum ingenti populo Regem instituendo, iisque, queis Reges prae vulgo mortalium eminere decet, virtutibus imbuendo, omnigenam beatitatem quam latissime spargeret.

Et, si aulica vita, parque Regni Magnatibus honoris dignitas, per se absque hoc respectu placuisset; fane foret dolenda hominis fors. Tantum enim amaritudinis huic qualicunque de nova dignitate gaudio admiscuit currentis adhuc aevi malignitas, omnem pene ejus sensum suffocatura. Sed in virum impegit et sapientem, sibi constantem, et quidquid sibi boni, malive contigerit, dextre in melius, in vitae usus convertendi peritum, dum nostrum quoque civem hunc, recens inter regni proceres relatum, una cum horum, jam contribulum suorum, et aulicorum vulgo, ferire sibi visa est iniqua fortuna, fusque deque omnia, in Siculo civitate non minus, quam in tot aliis regnis vertens.

Gavissus est noster iste, futuro regni haeredi posse continuum, uti prosperae ita et adversae, fortunae socium adhaerere: eidem amici fidelis ac sapientis consilio ac ope, si unquam alias in hac fane rerum conversione quam maxime indigo, suo haud

ita pridem alumno, in difficili palaeſtra verſanti, — quippe jam adverſis tentando, et jam propria aeque ac aliena experientia in futurum vitae et auctoritatis uſum rectum et legitimum, inſtituendo, — porro adhuc Achatem et Mentorem aſſeſſe, exemplo et verbo, qua ratione adverſam fortunam pati, quaque ex adverſis ſapere deceat, docentem.

Proximos equeſti dignitati, qua ornatum Magiſtrum intuentur, honores, pari Caefaris munificentia, ob ſimilia merita, ob laeſos bello cives medica arte ſervatos, adepti ſunt duo, Siboldii olim diſcipuli, nunc collegae, Nicolaus Fridreich, et Hermannus Brünninghaufen, noſocomio militari ambo praefecti, hic protochirurgus, ille protomedicus. Torque enim aurea, aurei numismatis D. Caefaris faciem repraeſentantis gerula, induiti ſunt a ſupremo urbis et arcis, Caefaris nomine, praefecto militari, ejusdem Caefaris juffu, inter pub-

lica Solemnia in area urbis principe, collecto in pompae augmentum omni praefidario milite, festivis symphoniis, frequentissimi populi jubilo intermistis.

Quem artis medicae ac chirurgicae, ex suorum cultorum, Magistri Sieboldii et discipulorum, Academiae nostrae, ex alumnorum: patriae, ex civium meritis ac honoribus, triumphum, Weichleinius nuper auxit, Joannei, quod Salisburgi est, Xenodochii protochirurgus, ob similia merita, eadem inter militaris pompae sollemnia, numismate aureo a Caesare condecoratus.

Haec tantis honoribus condecorata merita et discipulorum et Magistri, necdum debitis relevo encomiis, parte orationis altera, haec iusta perfoluturus; siquidem antiquiora etiam civium et collegarum, quos ob litteraria merita ad equestris dignitatis gradum evectos fuisse constat, nomina, adhuc enumeratis recentioribus Aca.

demiae et patriae ornamentis addi, paulo ante delineata Sermonis universi Oeconomia postulet.

Inter omnia quae memoriae occurrunt, hujus generis additamenta, primum vobis Ickstadtium nomino. Hic ad Bavaros a nobis migravit, haereditarii Principis primum praeceptor, postea in Angelopolitana Academia Jurium Professor; demum ad liberi Baronis dignitatem evectus, publicis ibi primi Subsellii muneribus diu magna cum laude et auctoritate fungebatur.

Hunc ex eodem Jurisconsultorum ordine pari fere fortuna usus praecesserat Franciscus Friedericus ab Andler, ab Imperatore ad judicium Imperii aulicum consiliarius adsumtus.

Ex gente Erbermaniana a Biebelheim cognominata, etiam juris antecessorem nostra Academia est nacta Christophorum.

Addite, si lubet Joannem Georgium ab Eckard, hominem nativitate quidem exterum sed civitate apud nos donatum, Historiographorum, post Leibnizium praeceptorem et amicum, suo aevo principem, Franconiae Historiographum, almae nostrae Juliae Bibliothecarium, Franconiae Ducis Consiliarium intimum, ob editas gentis Habsburgico-Austriacae origines a divo Caesare Carolo VI. equestri dignitate ornatum.

Ne ad solam Academiam, quodam partium studio abreptus respicere, curiamque et aulam omnino praeterire videar, unde tamen et paria non raro merita resplenderunt, nec minora ex talium meritorum praemiis patriae ornamenta accesserunt; ecce etiam ex hac regione unum interim exemplum perquam illustre!

D. Ferdinandus III. Caesar Sebastianum Wilhelmum Meelium J. u. Li.

centiatum, Joanni Philippo, e Baronibus de Schoenborn, Archiepiscopo Moguntino et Episcopo simul Herbipolenfi a consiliis intimis, tam specioso diplomate, tamque liberali munificentia, equestris dignitatis insignibus et privilegiis ornavit, ut non tantum omnem utriusque sexus jam sibi natam, nascituramque prolem, sed et privignum, per unionem prolium adoptatum, Christophorum Wilhelmum Ganzhorn, hujus paterni praemii, honoris ac privilegii participes reddiderit; nec satis praedicare posse videatur, quae vir iste sibi, tum in patria curia aulaque, tum in universo imperio merita collegerit, magnis et difficilissimis negotiis immixtus, quibus pax Westphalica condebatur, et executioni dabatur. Ipse ego caesareum diploma meis oculis lustravi et frequentissimum, quo ea temporum crisi, cum quamplurimis imperii proceribus usus fuit, commercium epistolicum magnam partem perlegi; certo affirmare ut ausim, non minus vera quam speciosa esse elogia, queis Divus Caesar civis hujus

nostri magnos pro universa Germania labores et in negotiis difficillimis tractandis dexteritatem fidemque depraedicavit:

Medicinae Professores alma nostra Julia tres aluit Nobiles, Josephum Franciscum ab Oberkamp, Bambergae natum, huc ex Lugduno Batavorum, ubi studiorum perficiendorum gratia tum morabatur, ad publicam cathedram vocatum, Heidelbergam abhinc, ad munus itidem professorium, inde Manhemium, ut Electori Palatino archiater adsisteret, accitum. Reliqui sunt Hieronymus et Wilhelmus, nescio, an fratres an alio consanguinitatis gradu se contingentes Virdungi ab Hardung, quorum postremus institutiones medicas primum, postea anatomicam ac chirurgiam quod docuerit, a sermonis scopo haud putem alienum esse, si peculiari mentione et animadversione dignum dixerō.

Praeter hosce triumviros Collegas ex Medicorum ordine nobiles, duorum recorder civium, Medici unius, Chirurgi alterius, ob insignem scientiae et artis salutaris quam professi sunt, peritiam, equestris dignitatis, honoribus et privilegiis apud externos ornatos.

Ille, oppidi ni fallor et agri Iphofienfis antea Medicus ordinarius — Phyticum dicunt — regiam sponsam, Vienna Austriaeorum, in Lusitaniam Archiater deduxit: nobilem e gynecaeo regio virginem matrimonio ibi sibi junxit, inter regni nobiles ipse adlectus, Kaupers a Kleimenthal dictus, nescio, an idem, quem in tabulis Academiae nostrae, Neovillae in Ringavia natum, Joannis Valentini Lamberti pronomibus usum, primum inter com-militones in philosophiae magistrum anno seculi decimi et septimi nonagesimo secundo creatum lego? Proles reliquit partim Uli-siponensi aulae addictas, partim patriae red-ditas. Filium enim, animi ingeniique doti,

bus egregiis ornatum, inter nobiles Principis consiliarios adlectum, haud ita pridem non sine omnium qui penitus noverant, luctu et desiderio extulimus, annos plus septuaginta natum. Iste, Henricus Uraub, per varios casus eo tandem devenit, ut Augusti III. Polonorum Regis et Saxoniae Electoris, secundi ordinis cubicularius, protochirurgusque, nobilitate, insuper donatus, crearetur; alio autem illustrior, suorumque civium memoria dignior titulo, quod haud alio quam *Fidelis Franconis* (der treue Franke) splendido dicam magis, quam suavi jucundoque et invidendo nomine, a Brühliana, cui prius adnumerabatur, et ipsa regia familia compellatur. Illa sibi praemia primum meruit, quod Regem ad omnium conterraneorum chirurgorum invidiam celeberrimique in sua arte magistri, Parisiis, ut aegro regi mederetur, acciti admirationem, a nescio quo dentium malo pene jam desperato, vix sentientem, adhuc Brühlii, familiaris regi comitis, familiae addictus, liberavit.

Mirum est, ecclesiasticis etiam beneficiis nonnullorum medicorum merita fuisse apud nos remunerata.

Sic inter historica collectanea, nescio unde in adversaria mea a me jam olim adsumtum lego, Magistrum Nicolaum a Roslow, Henrici Caesaris VII. archiatrum, summae hic aedis canonicum extitisse. Sic Adrianus Romanus, Lovanio huc ad nos ab immortalis memoriae Episcopo Julio, ut primus in instaurata Academia, medicam artem doceret, accitus, vir variae eruditionis laude clarus, non tantum a D. Caesare Rudolpho II. Archiatri caesarei axiometate honoratur, sed etiam viduus factus, a Julio Clericatu initiatur, et novi monasterii sacerdotio donatur.

Sic in bibliothecae, ad domum Salvatoris sive summam apud nos aedem, pertinentis catalogo varia medici argumenti Manuscripta deprehendi, quae fuisse olim Burkardi ab Honeck, doctoris, adnotantur anno seculi XV nonagesimo defuncti. Inde

fuspikor doctorem medicae artis eum fuisse, quin tamen adhuc, utrum medicinae studium jam sacerdotio summae aedis donatus sponte elegerit domi per otia tractandum, an vero et ipse Caesarum forsan alicui, aut alteri per Europam Magnati archiater fervierit, hujusque patrocinio ab aulae strepitu, artisque machaonicae molesto exercitio in dulciora ecclesiastici ordinis otia, et pinguiora, saltem certiora beneficia fuerit introductus? statuere possum aut ausim. Virum tamen penitus cognoscendi percupidus, ubicumque quaedam indiciorum lux adfulserit, me curatius scrutaturum, et de inventis ad vos alia occasione relaturum polliceor.

Nolo etiam, collegas, ac cives — numero haud paucos — enumerare, qui in exterarum Academiarum focios, in eminentis suo in genere scientiae documentum simul et praemium sunt electi, quod genus honoris, tanti ab eruditis aestimari solet,

ut suis plerumque nominibus, titulisque aliorum, quae gerunt, publicorum munerum, novum etiam ex ejusmodi sodalitia axioma adscribant; quorumque numerum etiam civis nostra, Juliana e Baronibus de M u d e r s b a c h, Sicularum Magnatum uniuersa, — rarum exemplum — auxit, Londinensi, Berolinensi, Holmieni ac Petropolitanae Academiis adscripta.

Apollinea laurea tamen donatos cives praeterire nequeo innominatos, praefertim cum ab his quoque quaedam honoris praecipui prerogativa nostrae sit patriae nata. Quatuor haec scribentis memoriae occurrunt, quorum duo ex ipsis Caesaris manibus; duo alii a Comitibus palatinis, hocque privilegio, ut aliis quoque, quos dignos judicarint, eundem honorem, idemque meritorum et honorum insigne conferrent, gaudentibus, laureatis vatibus, hanc Apollineam lauream, vatum insigne et praemium, receperunt.

Conradus Celtes in oppido Wipfeld haud procul a Trajectu Suevorum na-

tus, inter sui generis vates in Germania primus, Apollineam lauream primus inter omnes, quos Theodisca terra protulit, vates, e Caesaris Friderici III. manibus, in arce Norica die decima octava Aprilis anni octogesimali septimi ultra millesimum et quatercentesium, recepit, Caesari a patrono et fautore suo Friderico sapiente, Saxoniae Electore, enixe commendatus.

Paulum Schedium, aut, ut dici maluit, Melissum Mellrichstadii in cisrhoe-
nanis natum, D. Ferdinandus Caesar anno sexagesimo quarto supra millesimum quingentesimum, Vindobonae romani imperii equitem, et poetam laureatum, sponte, viri felicissimum ingenium miratus creavit. In Andream Mergiletum fratrem suum collactaneum, idem Paulus Melissus, atque in Michaelen Virdungum Kitzingae ortum, in alma Thuringiae Academia Salana, Nicolaus Reuffer Jurisconsultus, vigesima prima Januarii, anno nonagesimo quinto supra millesimum et quingentesimum,

3792

Bibl. Mont.

3792

Bibl. Mont.

3792

Bibl. Mont.

ACADEMIA
ET
UNIVERSA PATRIA
NOVO ORNAMENTO AUCTA,
QUANDO

AUGUSTISSIMI CAESARIS MUNIFICENTIA
CELEBERRIMO ANATOMIAE ET CHIRURGIAE
PROFESSORI
CAROLO CASPARO SIEBOLD
IN MERITORUM PRAEMIUM
EQUESTRIS DIGNITATIS HONORES
ET PRIVILEGIA

DONAVIT.

ORATIO

IN SOLEMNIBUS ACADEMIAE COMITIIS

XII. MARTII A. MDCCCII. HABITIS

A
FRANCISCO OBERTHÜR,

ORDINIS THEOLOGORUM H. T. DECANO

LECTA,

DUM

CAESAREUM HANC IN REM
DIPLOMA

PATRIBUS CONSCRIPTIS CORAM EXHIBERET.

BAMBERGAE ET WIRCEBURGI
SUMPTIBUS LIBRARIAE GOEBHARDTIANAE.

1803.

A C A D E M I A

ET

U N I V E R S A P A T R I A

NOVO ORNAMENTO AUCTA

QUANDO

AUGUSTISSIMAE CAESARIS MUNIFICENTIA

CELEBRISSIMO ANATOMIAE ET CHIRURGIAE

PROFESSORI

CAROLO CASTARO SEEBOLD

IN MERITORUM TRAHIMIN

EQUESTRI DIGNITATIS HONORE

ET PRIVILEGIO

D O N

IN SOLEMNIBUS ACADEMIAE COMITIBUS

XII. MARTII A. MDCCCL. HABITIS

F R A N C I S C O O B E R T H U R

ORDINIS THEOLOGORUM H. T. DECANO

LECTA

DUM

C A E S A R E U M H A N C I N R E M

DIPLOMA

PATRIBUS CONSCRIPTIS CORAM EXHIBERE

BAMBERGAE ET WIRCEBURGI

SUMPTIBUS LIBRARIAE GOEBELIARDIANAE

1803.

MAGNIFICE
ACADEMIAE RECTOR,
VIRI COLLEGAE
SPECTATISSIMI,
OMNIUM ORDINUM
DECANI AC PROFESSORES,
PATRES CONSCRIPTI!

Cum anniversaria hodie dies iterum re-
currat feliciter, qua Reverendissimus et Cel-
fissimus Dominus GEORGIUS CAROLUS almae
nostrae Juliae Academiae tunc fasces mo-
deratus, ad ducale Franconiae folium et
Ecclesiae Herbipolitanae sedem episcopalem
omnis patriae gubernacula prehensurus as-
cendit, haud alia decet praesentium, ad quae
hac eadem die ex more vetusto vocati, fre-
quenter convenimus, Comitiorum auspicia
capere solemnitatem, quam festiva hac accla-

matione, concordia vota facientes: *Patri patriae, Academiae nostrae Statori, Musagetae, quae felix faustaque sit et Academiae et universae patriae, longaeвам vitam et prosperitatem!*

Hisce debitae in optimum Principem pietatis, justis rite persolutis, proximum est, ut auctam fuisse haud ita pridem novo, eo-que insigni ornamento nostram Academiam percipiatis, quod mihi faciendi ad vos — si tamen ejus mihi veniam et moram dare lubuerit — sermonis paulo prolixioris, vobis autem non vulgaris gaudii plane dignum argumentum esse mihi persuadeo. Celeberrimum nempe nostrae Academiae Professorem, Chirurgorum per Germaniam — ne et ultra dicam — Principem, Collegam nobis omnibus gratum et carum, Carolum Casparum Siebold, Caesaris munificentia, equestris dignitatis privilegiis et insignibus, vocata simul in honoris et beneficii societatem prole, fuisse donatum, sacratissimae, quas in vestrum conspectum hic profero, Caesareae Majestatis litterae palam testantur.

Quod ob litteraria in ipsam humanitatem largiter redundantia merita, istiusmodi honor sit Viro illustri in praemium collatus: quod sponte, nil aliud, quam humanitati fervire ambienti, a Caesare praemium sit oblatum: quod dignus, qui praemio, famae celebritati et meritorum magnitudini simul et Caesareae munificentiae consentaneo donetur, a Caesare iudicatus, data, aurum malit an equestris dignitatis honores? optione, aurea dona deprecatus, equestrem dignitatem elegerit, magnum huic inesse pretium ratus, dum meritis acquiritur, sustineturque; patriae etiam, Academiae praefertim, perquam honorificum, publicos utilium scientiarum Professores, gentis magnatibus aequiparari: honoremque, quem meritis litterariis impertitum, patriae simul et Academiae secum communem esse voluerit, auro fore perenniores, quippe cum ipso nomine per filios ferosque nepotes, in secula, si Diis placet, continuandum persuasus; quod, inquam, equestris dignitatis honores hoc consilio ac modo sint a Cae-

fare dati, et a nostro Collega accepti; scio non vulgare vos illis pretium tribuere, dignumque vestro ac totius Academiae adplausu, et festiva gratulatione praemium, atque publici non minus, quam Academici sermonis argumentum, illos judicare.

Cum enim inter praecipua patriae decora, vos ipsi, suo singuli jure numeramini: cum patriae honori et utilitati, vos praecipua religione ipsi devovistis, atque in amanda ornandaque patria, civibus praeclaro exemplo praecitis: cum nonnisi laude et praemio digna ipsi facitis; optimos vos revereor meritorum, queis quisque alius distinguatur, iudices, et justissimos retributorum praemiorum aestimatores, talesque, qui non facile patiamini, ullum civis, praesertim Collegae, extantius meritum coram vobis taceri, ullumve patriae, praesertim autem Academiae nostrae, splendidum ornamentum, illaudatum praeteriri.

Quandoquidem ergo sermonem semel
coeptum continuare, bona vestra P. C. venia,
mihi licet, hanc ecce compendiosam dicen-
dorum synopsin!

Quod in limine, quasi transeundo, in-
nui, *Patriam et Academiam* novo fuisse orna-
mento auctam, dum equestris dignitatis pri-
vilegiis et insignibus, illustrem Collegam *Ca-
rolum Casparum Siebold* Caesar deco-
ravit, ante omnia ampliori commentario in-
terpretabor; quem in finem primum non-
nullorum aliorum Collegarum partim di-
versi, partim ejusdem generis litteraria me-
rita in singulare Academiae et patriae orna-
mentum, condignis praemiis recens coro-
nata recenseo. Antiquiora deinde ex pa-
triae annalibus exempla repraesento. Ci-
vium ac Collegarum similibus praemiis ob
similia merita coronatorum; quorum seriem
nonnullorum externorum hominum, medi-
cam artem professorum ecclesiasticis apud
nos beneficiis pro nescio quibus meritis re-
muneratorum nomina claudent.

Altero deinde sermonis capite ostendam, praemia, quibus recens ornatos Sieboldium aliosque praeterea Collegas vobis sistam, ejusmodi esse, ut non qualicunque, sed quam maxime festiva gratulatione, nec suo solum singulos proprio, sed communi patriae et Academiae nomine, vos illis plaudere deceat: et novum ornamenti genus inde in patriam et Academiam redundasse, dignissimum, si quod aliud, ut vestram desuper laetitiam alte contestemini; quippe — ut interim alias rationes taceam — sic effecturi, ut haec, paucis Civibus et Collegis collata praemia, novum, idque foecundissimum quamplurimorum ejusmodi a Civibus posthac Academiae et universae patriae inferendorum ornamentorum germen evadant, praemia, minus forsan alias etiam ipsis valitura, quibus contigerunt, nisi ea possint ceu totidem exempla respicere, quae palam in conspectum populi posita, posteros ad aemulationem atque ad ausus generosiores provocent.

Inductum nomine claudet.

Praemiorum, quae alii Collegae ob litteraria merita nuper admodum reportarunt, censum, visum est ab illo ordiri, quo paucis ante Septimanis BAVARIAE REGULUS celebrem jurisconsultum Gal- lum Aloyfium Kleinschrod ornavit, Scatulam ex auro affabre elaboratam, et tercentum aureis repletam, munificentia vere regia illi largitus, et minervale donum literis, multa honoris gratitudinis et benevolentiae testificatione plenis comitatus.

Magnificum sane munus, sed quod ego Viro dignissimo minus, quam quod illud sibi meritus est, litterarium opus gratulor; cujus unius ego potius quam multorum, magnae molis voluminum, auctori esse malim.

Est enim profecto aliquid, privatae fortis hominem, et hunc quidem exterum, a Principe in maximi muneris, quo populi jura ac leges praescribuntur, societa-

tem vocari ! Majus dico, in eam legislatoriae potestatis partem vocari, qua de reis civibus puniendis, qua de vita hominis conservanda, tollendave statuitur ! Maximum videtur, in terras Nemesis Carolinae rigori adhuc subjectas, adfuetasque, mitiorem, justioreque, de hac suprema, in reos cives, in humanae naturae confortes, animadvertendi potestate, philosophiam introducere, et Nemesis Bavaram humanitati conciliare ! Atqui fors haec invidenda nostro obtigit Kleinschrodio, Juris criminalis Codicem omni Bavariae imponendum ut delineare illi liceret, et facta a doctissimo humanissimoque criminalis juris interprete hujus juris et codicis delineatio, Principi optimo, ejusque sanctioribus amicis mire placeret, talique praemio minervali dignissima judicaretur.

Regiae in Collegam quondam nostrum ob litteraria merita munificentiae singulare exemplum nobis Sicilia exhibet, simillimum

illi, quod in Sieboldio pro meritis or-
nando et remunerando Caesar dedit. Me-
ministis P. C. ante annos ab hinc fere oc-
todecim, Juris Germaniae publici apud
nos Professore Jacobum Josephum
Haus una cum fratre juniore e medio
Academiae nostrae, Neapolim fuisse evo-
catum, institutioni Principis haereditarii,
ut Mentor praesset, fratre usus in am-
plissimo munere cooperatore.

Munus susceptae institutionis feliciter
peractum, Ferdinandus Pater, Rex Sicili-
arum, ea liberalitate est remuneratus, ut
jam Marchionis et regii intimae admissionis
cubicularii axiomatæ, officio et stipendio
gaudeat, Herbipolitanae academiae nostrae
quondam Professor; frater vero regii in-
fantis praeceptor, et primarii paedagogi
cooperator, insigni regii familiaris, et in-
ter illustrissimos divi Januarii equites Com-
mendatoris — quibus ornamentis emo-
lumentisque, Rom. Imperator liberi Ba-
ronis dignitatem addidit — honore, non
minus quam largo stipendio, et, quod

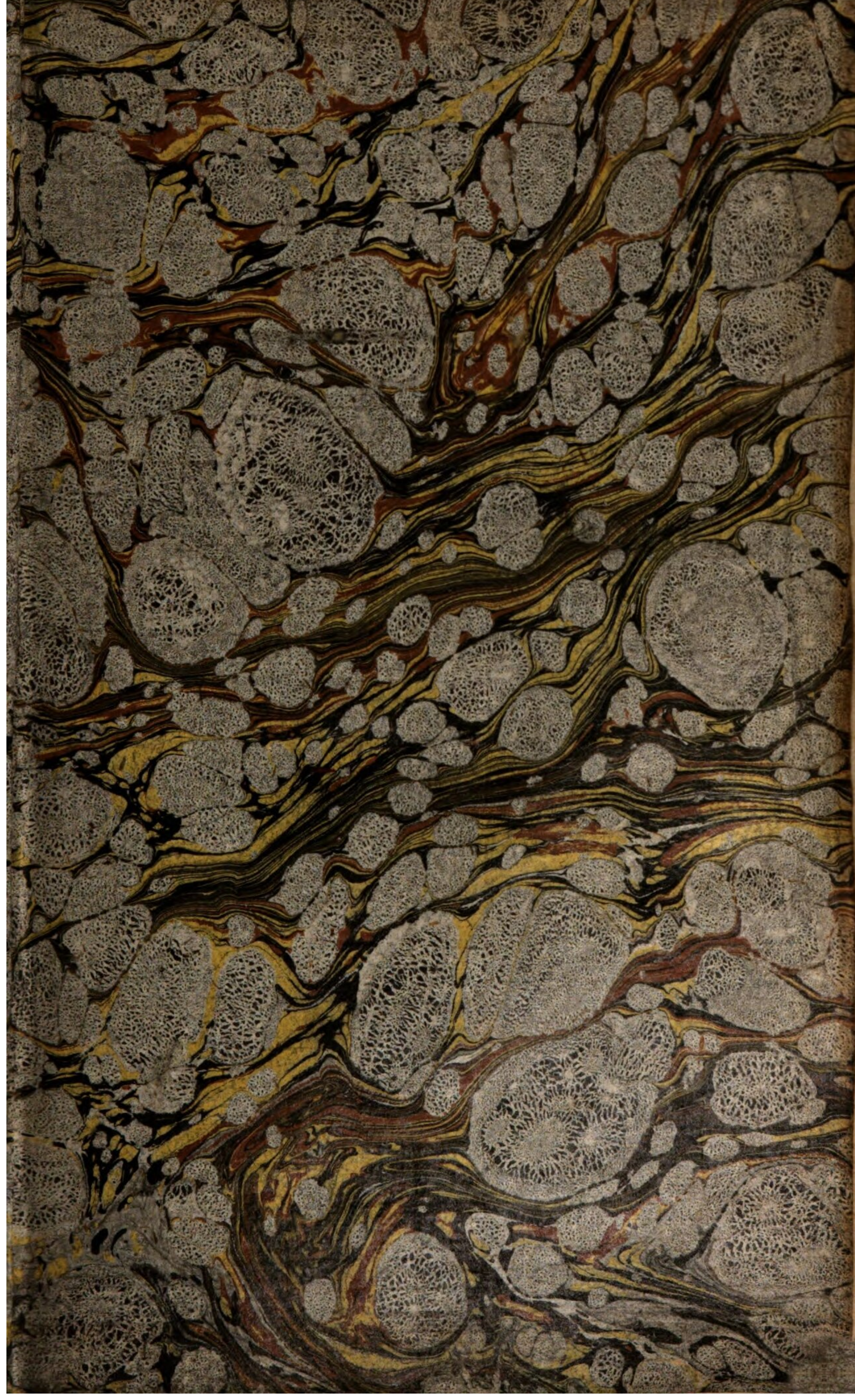
his omnibus gratius et jucundius est, multo et commodo, quod Musis, Artibusque, suis deliciis, pro dubito impendat, otio fruatur, dum pro officio suo alter ille aulam individuus comes sequitur. Quis scit, si non civi et collegae huic nostro, pars fors parata sit quae Marchioni Tannuccio obtigerat; quem etiam publicum olim in Pisano, si recte memini, Athenaeo juris professorem, postea, ut filii Ferdinandi, nun Siciliarum Regis juventutem moderaretur, a Carolo III. patre Neapolim accitum, ipse ego vidi Siciliarum Regnum primi administri auctoritate gubernare?

Sed, ut virum candidissimum, mihi que intimiore familiarite conjunctum novi, non tam hujusmodi honores et praemia ambivit, dum in Academiam et patriam cum aula Siculi Regis, infantisque regii institutione commutavit, quam id intendit, ut suum ingenti populo Regem instituendo, iisque, queis Reges prae vulgo mortalium eminere decet, virtutibus imbuendo, omnigenam beatitatem quam latissime spargeret.

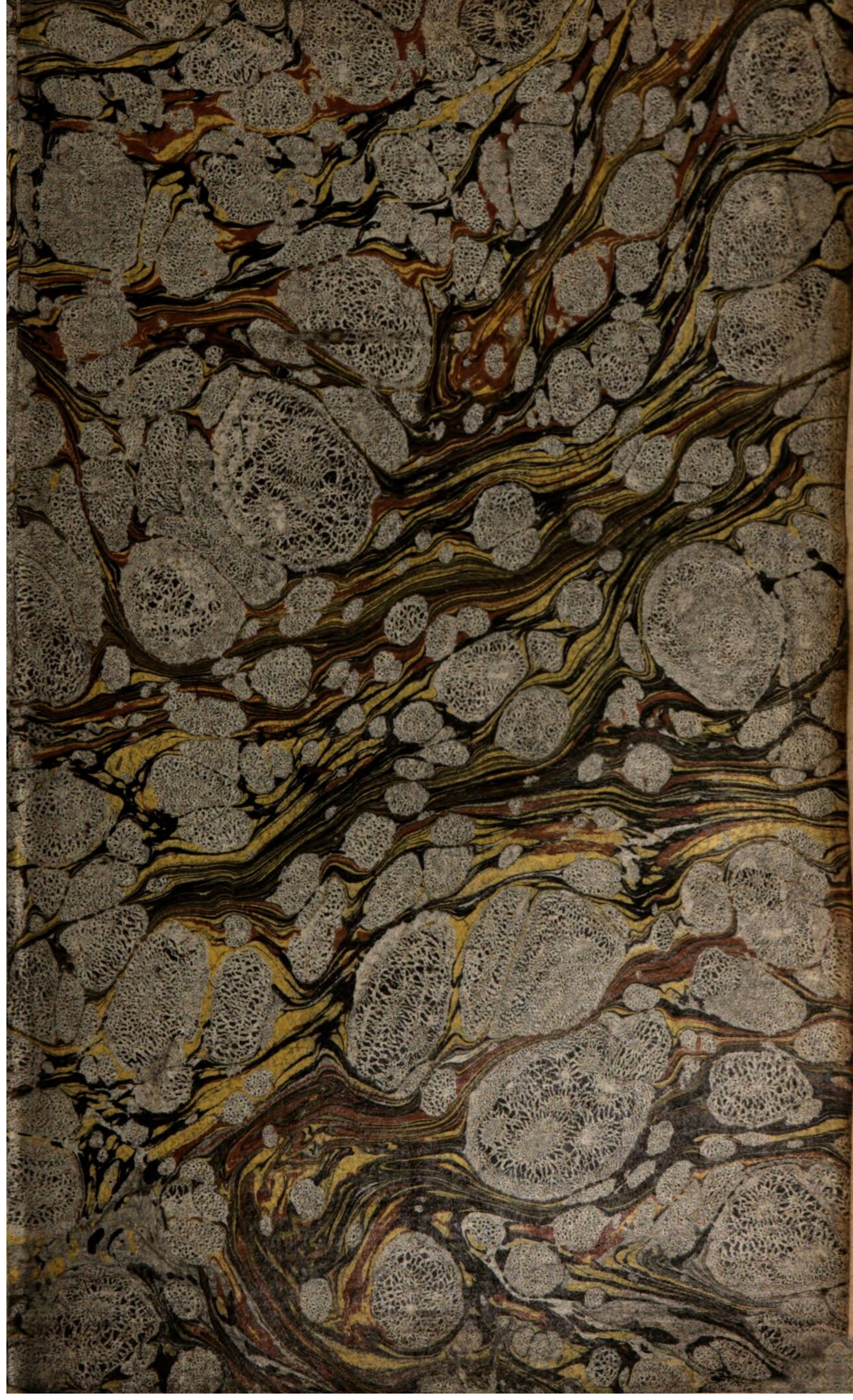
Et, si aulica vita, parque Regni Magnatibus honoris dignitas, per se absque hoc respectu placuisset; fane foret dolenda hominis fors. Tantum enim amaritudinis huic qualicunque de nova dignitate gaudio admiscuit currentis adhuc aevi malignitas, omnem pene ejus sensum suffocatura. Sed in virum impegit et sapientem, sibi constantem, et quidquid sibi boni, malive contigerit, dextre in melius, in vitae usus convertendi peritum, dum nostrum quoque civem hunc, recens inter regni proceres relatum, una cum horum, jam contribulum suorum, et aulicorum vulgo, ferire sibi visa est iniqua fortuna, fusque deque omnia, in Sicula civitate non minus, quam in tot aliis regnis vertens.

Gavissus est noster iste, futuro regni haeredi posse continuum, uti prosperae ita et adversae, fortunae socium adhaerere: eidem amici fidelis ac sapientis consilio ac ope, si unquam alias in hac fane rerum conversione quam maxime indigo, suo haud

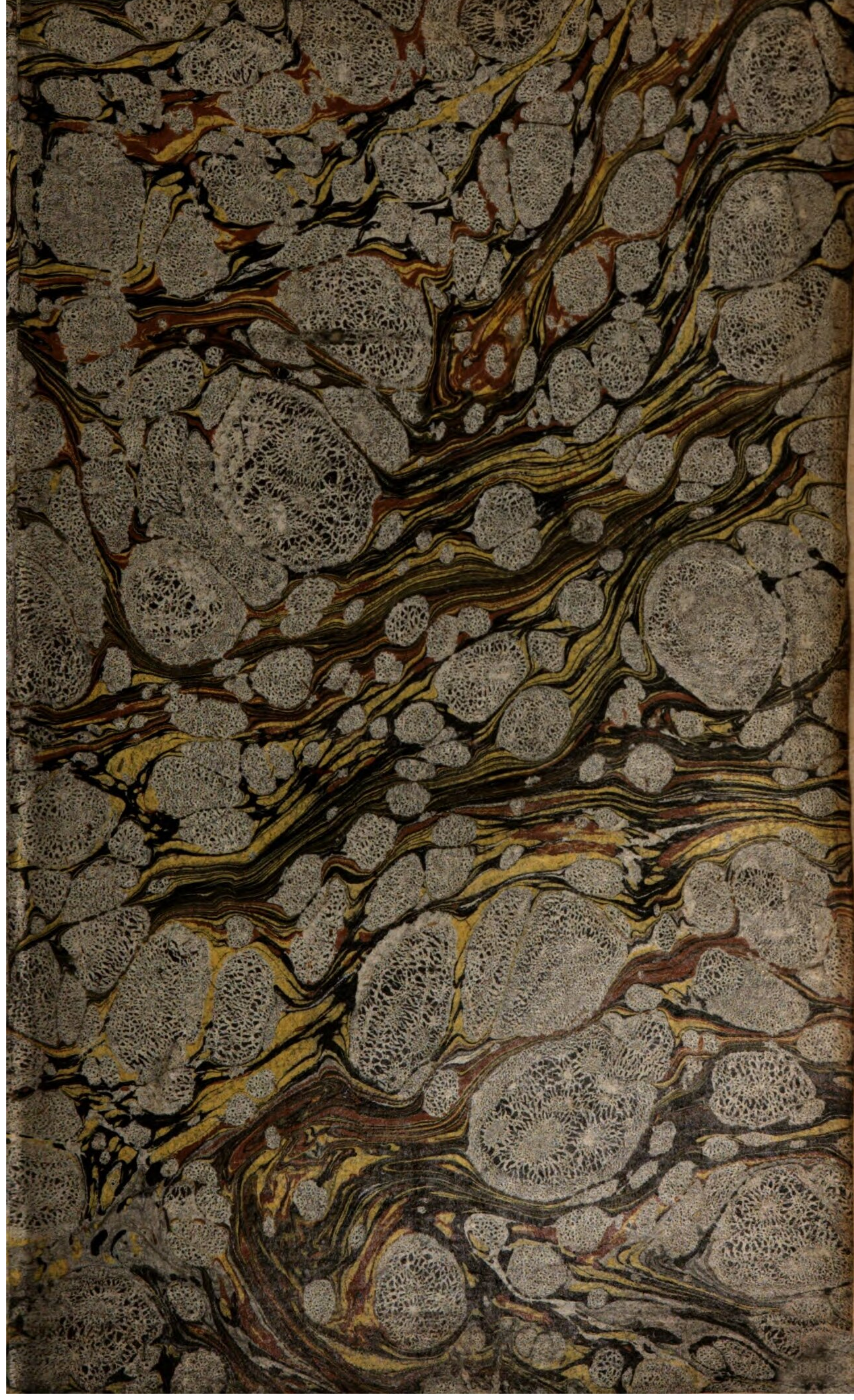

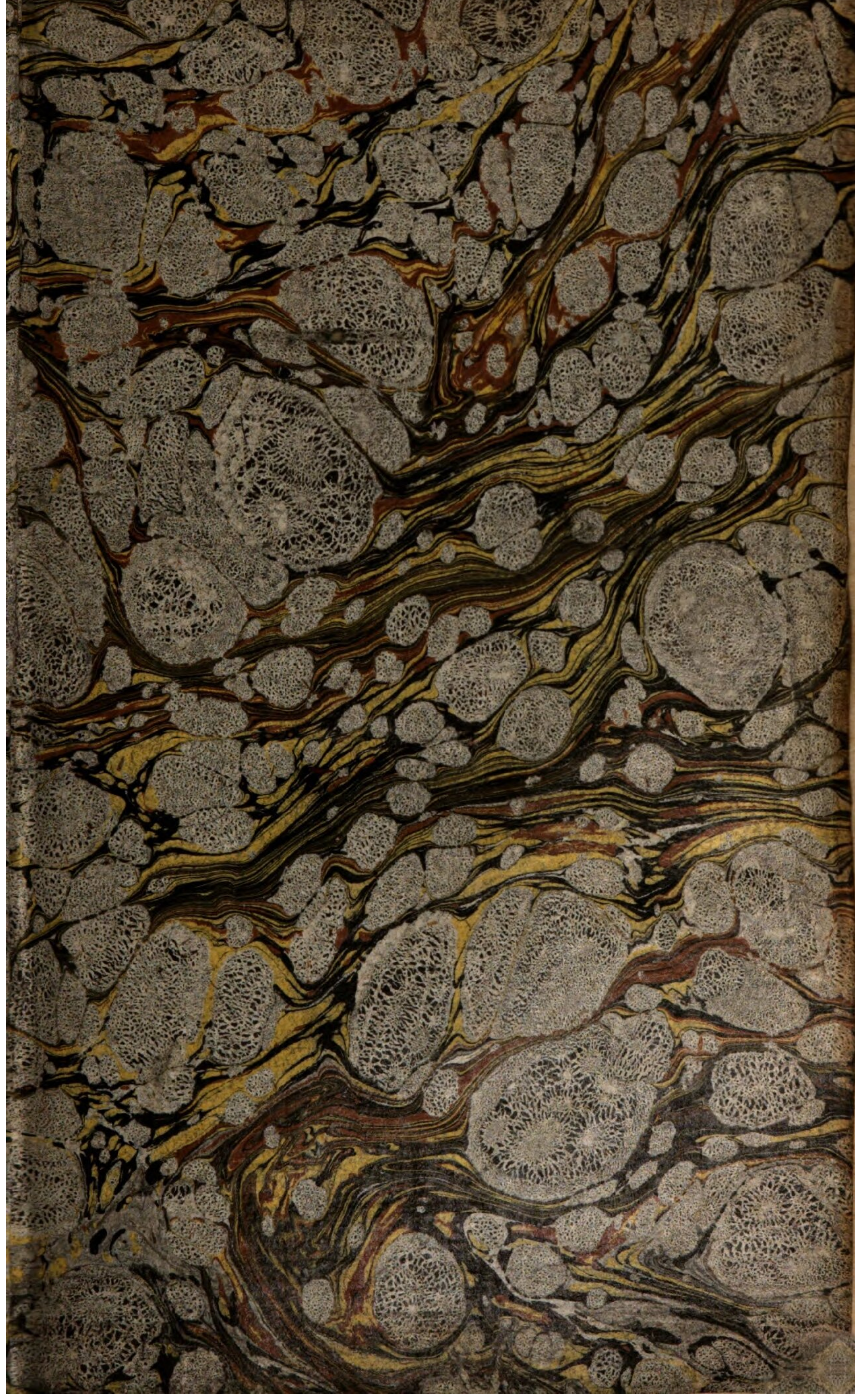

3792

Bibl. Mont.

A C A D E M I A
ET
U N I V E R S A P A T R I A
NOVO ORNAMENTO AUCTA,
Q U A N D O

AUGUSTISSIMI CAESARIS MUNIFICENTIA
CELEBERRIMO ANATOMIAE ET CHIRURGIAE
PROFESSORI
CAROLO CASPARO SIEBOLD
IN MERITORUM PRAEMIUM
EQUESTRIS DIGNITATIS HONORES
ET PRIVILEGIA

D O N A V I T.

O R A T I O

IN SOLEMNIBUS ACADEMIAE COMITIIS
XII. MARTII A. MDCCCII. HABITIS

A
FRANCISCO OBERTHÜR,
ORDINIS THEOLOGORUM H. T. DECANO
LECTA,

DUM
CAESAREUM HANC IN REM
DIPLOMA
PATRIBUS CONSCRIPTIS CORAM EXHIBERET.

BAMBERGAE ET WIRCEBURGI
SUMPTIBUS LIBRARIAE GOEBHARDTIANAE.

ACADEMIA

ET

UNIVERSITAS

NOVO ORNAMENTO AUCTA

GUANDO

AUGUSTISSIME CAESARIS MUNIFICENTIA

CELEBRATIONE ANATOMIAE ET CHIRURGIAE

PROFESSORI

CAROLO CASTALDO SIEBOLD

IN MERITORUM PRAEMIUM

EQUESTRI DIGNITATIS HONORE

ET PRIVILEGIO

IN SOLEMNIBUS ACADEMIAE COMITIIS

XII. MARTII A. MDCCCL. HABITIS

FRANCISCO OBERTHÜR

ORDINIS THEOLOGORUM H. T. BECANO

LECTA

DUM

CAESAREUM HANC IN REM

DIPLOMA

PATRIBUS CONSCRIPTIS CORAM EXHIBERET

BAMBERGAE ET WIRCEBURGI

SUMPTIBUS LIBRARIAE GÖRBIARDTIANAE

1803.

MAGNIFICE
ACADEMIAE RECTOR,
VIRI COLLEGAE
SPECTATISSIMI,
OMNIUM ORDINUM
DECANI AC PROFESSORES,
PATRES CONSCRIPTI!

Cum anniversaria hodie dies iterum re-
currat feliciter, qua Reverendissimus et Cel-
fissimus Dominus GEORGIUS CAROLUS almae
nostrae Juliae Academiae tunc fasces mo-
deratus, ad ducale Franconiae folium et
Ecclesiae Herbipolitanae sedem episcopalem
omnis patriae gubernacula prehensurus as-
cendit, haud alia decet praesentium, ad quae
hac eadem die ex more vetusto vocati, fre-
quenter convenimus, Comitiorum auspicia
capere solemnitatem, quam festiva hac accla-

matione, concordia vota facientes: *Patri patriae, Academiae nostrae Statori, Musagetæ, quæ felix faustaque sit et Academiae et universae patriae, longævam vitam et prosperitatem!*

Hisce debitæ in optimum Principem pietatis, justis rite persolutis, proximum est, ut auctam fuisse haud ita pridem novo, eoque insigni ornamento nostram Academiam percipiatis, quod mihi faciendi ad vos — si tamen ejus mihi veniam et moram dare lubuerit — sermonis paulo prolixioris, vobis autem non vulgaris gaudii plane dignum argumentum esse mihi persuadeo. Celebrerrimum nempe nostrae Academiae Professorem, Chirurgorum per Germaniam — ne et ultra dicam — Principem, Collegam nobis omnibus gratum et carum, Carolum Casparum Siebold, Caesaris munificentia, equestris dignitatis privilegiis et insignibus, vocata simul in honoris et beneficii societatem prole, fuisse donatum, sacratissimæ, quas in vestrum conspectum hic profero, Cesareæ Majestatis litteræ palam testantur.

Quod ob litteraria in ipsam humanitatem largiter redundantia merita, istiusmodi honor sit Viro illustri in praemium collatus: quod sponte, nil aliud, quam humanitati fervire ambienti, a Caesare praemium sit oblatum: quod dignus, qui praemio, famae celebritati et meritorum magnitudini simul et Caesareae munificentiae consentaneo donetur, a Caesare iudicatus, data, aurum malit an equestris dignitatis honores? optione, aurea dona deprecatus, equestrem dignitatem elegerit, magnum huic inesse pretium ratus, dum meritis acquiritur, sustineturque; patriae etiam, Academiae praefertim, perquam honorificum, publicos utilium scientiarum Professores, gentis magnatibus aequiparari: honoremque, quem meritis litterariis impertitum, patriae simul et Academiae secum communem esse voluerit, auro fore perenniores, quippe cum ipso nomine per filios ferosque nepotes, in secula, si Diis placet, continuandum persuasus; quod, inquam, equestris dignitatis honores hoc consilio ac modo sint a Cae-

fare dati, et a nostro Collega accepti; scio non vulgare vos illis pretium tribuere, dignumque vestro ac totius Academiae adplausu, et festiva gratulatione praemium, atque publici non minus, quam Academici sermonis argumentum, illos judicare.

Cum enim inter praecipua patriae decora, vos ipsi, suo singuli jure numeramini: cum patriae honori et utilitati, vos praecipua religione ipsi devovistis, atque in amanda ornandaque patria, civibus praeclearo exemplo praecitis: cum nonnisi laude et praemio digna ipsi facitis; optimos vos revereor meritorum, queis quisque alius distinguere dicitur, judices, et justissimos retributorum praemiorum aestimatores, talesque, qui non facile patiamini, ullum civis, praesertim Collegae, extantius meritum coram vobis taceri, ullumve patriae, praesertim autem Academiae nostrae, splendidum ornamentum, illaudatum praeteriri.

Quandoquidem ergo sermonem semel
coeptum continuare, bona vestra P. C. venia,
mihi licet, hanc ecce compendiosam dicen-
dorum synopsin!

Quod in limine, quasi transeundo, in-
nui, *Patriam et Academiam novo fuisse orna-
mento auctam, dum equestris dignitatis pri-
vilegiis et insignibus, illustrem Collegam Ca-
rolum Casparum Siebold Caesar deco-
ravit*, ante omnia ampliori commentario in-
terpretabor; quem in finem primum non-
nullorum aliorum Collegarum partim di-
versi, partim ejusdem generis litteraria me-
rita in singulare Academiae et patriae orna-
mentum, condignis praemiis recens coro-
nata recenseo. Antiquiora deinde ex pa-
triae annalibus exempla repraesento. Ci-
vium ac Collegarum similibus praemiis ob
similia merita coronatorum; quorum seriem
nonnullorum externorum hominum, medi-
cam artem professorum ecclesiasticis apud
nos beneficiis pro nescio quibus meritis re-
muneratorum nomina claudent.

Altero deinde sermonis capite ostendam, praemia, quibus recens ornatos Sieboldium aliosque praeterea Collegas vobis sistam, ejusmodi esse, ut non qualicunque, sed quam maxime festiva gratulatione, nec suo solum singulos proprio, sed communi patriae et Academiae nomine, vos illis plaudere deceat: et novum ornamenti genus inde in patriam et Academiam redundasse, dignissimum, si quod aliud, ut vestram desuper laetitiam alte contestemini; quippe — ut interim alias rationes taceam — sic effecturi, ut haec, paucis Civibus et Collegis collata praemia, novum, idque foecundissimum quamplurimorum ejusmodi a Civibus posthac Academiae et universae patriae inferendorum ornamentorum germen evadant, praemia, minus forsan alias etiam ipsis valitura, quibus contigerunt, nisi ea possint ceu totidem exempla respicere, quae palam in conspectum populi posita, posteros ad aemulationem atque ad ausus generosiores provocent.

munusculum nomine claudere.

Praemiorum, quae alii Collegae ob literaria merita nuper admodum reportarunt, censum, visum est ab illo ordiri, quo paucis ante Septimanis BAVARIAE REGULUS celebrem jurisconsultum Gal- lum Aloyfium Kleinschrod ornavit, Scatulam ex auro affabre elaboratam, et tercentum aureis repletam, munificentia vere regia illi largitus, et minervale donum literis, multa honoris gratitudinis et benevolentiae testificatione plenis comi- tatus.

Magnificum sane munus, sed quod ego Viro dignissimo minus, quam quò illud sibi meritus est, litterarium opus gratulor; cujus unius ego potius quam multorum, magnae molis voluminum, auctor esse malim.

Est enim profecto aliquid, privatae fortis hominem, et hunc quidem exterum, a Principe in maximi muneris, quo popu- lis jura ac leges praescribuntur, societa-

tem vocari ! Majus dico, in eam legislatoriae potestatis partem vocari, qua de reis civibus puniendis, qua de vita hominis conservanda, tollendave statuitur ! Maximum videtur, in terras Nemesis Carolinae rigori adhuc subjectas, adfuetasque, mitiorem, justioremque, de hac suprema, in reos cives, in humanae naturae confortes, animadvertendi potestate, philosophiam introducere, et Nemesis Bavaram humanitati conciliare ! Atqui fors haec invidenda nostro obtigit Kleinschrodio, Juris criminalis Codicem omni Bavariae imponendum ut delineare illi liceret, et facta a doctissimo humanissimoque criminalis juris interprete hujus juris et codicis delineatio, Principi optimo, ejusque sanctioribus amicis mire placeret, talique praemio minervali dignissima judicaretur.

Regiae in Collegam quondam nostrum ob litteraria merita munificentiae singulare exemplum nobis Sicilia exhibet, simillimum

illi, quod in Sieboldio pro meritis or-
nando et remunerando Caesar dedit. Me-
ministis P. C. ante annos ab hinc fere oc-
todecim, Juris Germaniae publici apud
nos Professore Jacobum Josephum
Haus una cum fratre juniore e medio
Academiae nostrae, Neapolim fuisse evo-
catum, institutioni Principis haereditarii,
ut Mentor praesset, fratre usus in am-
plissimo munere cooperatore.

Munus susceptae institutionis feliciter
peractum, Ferdinandus Pater, Rex Sicili-
arum, ea liberalitate est remuneratus, ut
jam Marchionis et regii intimae admissionis
cubicularii axiomatæ, officio et stipendio
gaudeat, Herbipolitanae academiae nostrae
quondam Professor; frater vero regii in-
fantis praeceptor, et primarii paedagogi
cooperator, insigni regii familiaris, et in-
ter illustrissimos divi Januarii equites Com-
mendatoris — quibus ornamentis emo-
lumentisque, Rom. Imperator liberi Ba-
ronis dignitatem addidit — honore, non
minus quam largo stipendio, et, quod

his omnibus gratius et jucundius est, multo et commodo, quod Musis, Artibusque, suis deliciis, pro dubito impendat, otio fruatur, dum pro officio suo alter ille aulam individuus comes sequitur. Quis scit, si non civi et collegae huic nostro, pars fors parata sit quae Marchioni Tannuccio obtigerat; quem etiam publicum olim in Pisano, si recte memini, Athenaeo juris professorem, postea, ut filii Ferdinandi, nun Siciliarum Regis juventutem moderaretur, a Carolo III. patre Neapolim accitum, ipse ego vidi Siciliarum Regnum primi administri auctoritate gubernare?

Sed, ut virum candidissimum, mihiq̃ intimiore familiarite conjunctum novi, non tam hujusmodi honores et praemia ambivit, dum i Academiā et patriam cum aula Siculi Regis, infantisque regii institutione commutavit, quam id intendit, ut suum ingenti populo Regem instituendo, iisque, queis Reges prae vulgo mortalium eminere decet, virtutibus imbuendo, omnigenam beatitatem quam latissime spargeret.

Et, si aulica vita, parque Regni Magnatibus honoris dignitas, per se absque hoc respectu placuisset; fane foret dolenda hominis fors. Tantum enim amaritudinis huic qualicunque de nova dignitate gaudio admiscuit currentis adhuc aevi malignitas, omnem pene ejus sensum suffocatura. Sed in virum impegit et sapientem, sibi constantem, et quidquid sibi boni, malive contigerit, dextre in melius, in vitae usus convertendi peritum, dum nostrum quoque civem hunc, recens inter regni proceres relatum, una cum horum, jam contribulium suorum, et aulicorum vulgo, ferire sibi visa est iniqua fortuna, fusque deque omnia, in Sicula civitate non minus, quam in tot aliis regnis vertens.

Gavissus est noster iste, futuro regni haeredi posse continuum, uti prosperae ita et adversae, fortunae focium adhaerere: eidem amici fidelis ac sapientis consilio ac ope, si unquam alias in hac fane rerum conversione quam maxime indigo, suo haud

ita pridem alumno, in difficili palaeſtra verſanti, — quippe jam adverſis tentando, et jam propria aeque ac aliena experientia in futurum vitae et auctoritatis uſum rectum et legitimum, inſtituendo, — porro adhuc Achatem et Mentorem aſſeſſe, exemplo et verbo, qua ratione adverſam fortunam pati, quaque ex adverſis ſapere deceat, docentem.

Proximos equeſti dignitati, qua ornatum Magiſtrum intuentur, honores, pari Caefaris munificentia, ob ſimilia merita, ob laeſos bello cives medica arte ſervatos, adepti ſunt duo, Siboldii olim diſcipuli, nunc collegae, Nicolaus Fridreich, et Hermannus Brünninghaufen, noſocomio militari ambo praefecti, hic protochirurgus, ille protomedicus. Torque enim aurea, aurei numismatis D. Caefaris faciem repraeſentantis gerula, induti ſunt a ſupremo urbis et arcis, Caefaris nomine, praefecto militari, ejusdem Caefaris juffu, inter pub-

lica Solemnia in area urbis principe, collecto in pompae augmentum omni praefidario milite, festivis symphoniis, frequentissimi populi jubilo intermistis.

Quem artis medicae ac chirurgicae, ex suorum cultorum, Magistri Sieboldii et discipulorum, Academiae nostrae, ex alumnorum: patriae, ex civium meritis ac honoribus, triumphum, Weichleinius nuper auxit, Joannei, quod Salisburgi est, Xenodochii protochirurgus, ob similia merita, eadem inter militaris pompae sollemnia, numismate aureo a Caesare condecoratus.

Haec tantis honoribus condecorata merita et discipulorum et Magistri, necdum debitis relevo encomiis, parte orationis altera, haec justa perfoluturus; siquidem antiquiora etiam civium et collegarum, quos ob litteraria merita ad equestris dignitatis gradum evectos fuisse constat, nomina, adhuc enumeratis recentioribus Aca.

demiae et patriae ornamentis addi, paulo ante delineata Sermonis universi Oeconomia postulet.

Inter omnia quae memoriae occurrunt, hujus generis additamenta, primum vobis Ickstadium nomino. Hic ad Bavaros a nobis migravit, haereditarii Principis primum praeceptor, postea in Angelopolitana Academia Jurium Professor; demum ad liberi Baronis dignitatem evectus, publicis ibi primi Subsellii muneribus diu magna cum laude et auctoritate fungebatur.

Hunc ex eodem Jurisconsultorum ordine pari fere fortuna usus praecesserat Franciscus Friedericus ab Andler, ab Imperatore ad judicium Imperii aulicum confiliarius adsumtus.

Ex gente Erbermaniana a Biebelheim cognominata, etiam juris antecessorem nostra Academia est nacta Christophorum.

Addite, si lubet Joannem Georgium ab Eckard, hominem nativitate quidem exterum sed civitate apud nos donatum, Historiographorum, post Leibnizium praeceptorem et amicum, suo aevo principem, Franconiae Historiographum, almae nostrae Juliae Bibliothecarium, Franconiae Ducis Consiliarium intimum, ob editas gentis Habsburgico-Austriacae origines a divo Caesare Carolo VI. equestri dignitate ornatum.

Ne ad solam Academiam, quodam partium studio abreptus respicere, curiamque et aulam omnino praeterire videar, unde tamen et paria non raro merita resplenderunt, nec minora ex talium meritorum praemiis patriae ornamenta accesserunt; ecce etiam ex hac regione unum interim exemplum perquam illustre!

D. Ferdinandus III. Caesar Sebastianum Wilhelmum Meelium J. u. Li.

centiatum, Joanni Philippo, e Baronibus de Schoenborn, Archiepiscopo Moguntino et Episcopo simul Herbipolensi a consiliis intimis, tam specioso diplomate, tamque liberali munificentia, equestris dignitatis insignibus et privilegiis ornavit, ut non tantum omnem utriusque sexus jam sibi natam, nascituramque prolem, sed et privignum, per unionem prolium adoptatum, Christophorum Wilhelmum Ganzhorn, hujus paterni praemii, honoris ac privilegii participes reddiderit; nec satis praedicare posse videatur, quae vir iste sibi, tum in patria curia aulaque, tum in universo imperio merita collegerit, magnis et difficilissimis negotiis immixtus, quibus pax Westphalica condebatur, et executioni dabatur. Ipse ego caesareum diploma meis oculis lustravi et frequentissimum, quo ea temporum crisi, cum quamplurimis imperii proceribus usus fuit, commercium epistolicum magnam partem perlegi; certo affirmare ut ausim, non minus vera quam speciosa esse elogia, queis Divus Caesar civis hujus

nostri magnos pro universa Germania labores et in negotiis difficillimis tractandis dexteritatem fidemque depraedicavit.

Medicinae Professores alma nostra Julia tres aluit Nobiles, Josephum Franciscum ab Oberkamp, Bambergae natum, huc ex Lugduno Batavorum, ubi studiorum perficiendorum gratia tum morabatur, ad publicam cathedram vocatum, Heidelbergam abhinc, ad munus itidem professorium, inde Manhemium, ut Electori Palatino archiater adfisteret, accitum. Reliqui sunt Hieronymus et Wilhelmus, nescio, an fratres an alio consanguinitatis gradu se contingentes Virdungi ab Hardung, quorum postremus institutiones medicas primum, postea anatomen ac chirurgiam quod docuerit, a sermonis scopo haud putem alienum esse, si peculiari mentione et animadversione dignum dixero.

Praeter hosce triumviros Collegas ex Medicorum ordine nobiles, duorum recorder civium, Medici unius, Chirurgi alterius, ob insignem scientiae et artis salutaris quam professi sunt, peritiam, equestris dignitatis, honoribus et privilegiis apud exteros ornatos.

Ille, oppidi ni fallor et agri Iphofiensis antea Medicus ordinarius — Physicum dicunt — regiam sponsam, Vienna Austriaeorum, in Lusitaniam Archiater deduxit: nobilem e gynecaeo regio virginem matrimonio ibi sibi junxit, inter regni nobiles ipse adlectus, Kaupers a Kleimenthal dictus, nescio, an idem, quem in tabulis Academiae nostrae, Neovillae in Ringavia natum, Joannis Valentini Lamberti pronomnibus usum, primum inter commilitones in philosophiae magistrum anno seculi decimi et septimi nonagesimo secundo creatum lego? Proles reliquit partim Ulissiponensi aulae addictas, partim patriae reditas. Filium enim, animi ingeniique doti-

bus egregiis ornatum, inter nobiles Principis confiliarios adlectum, haud ita pridem non sine omnium qui penitus noverant, luctu et desiderio extulimus, annos plus septuaginta natum. Ille, Henricus Uraub, per varios casus eo tandem devenit, ut Augusti III. Polonorum Regis et Saxoniae Electoris, secundi ordinis cubicularius, protochirurgusque, nobilitate, insuper donatus, crearetur; alio autem illustrior, suorumque civium memoria dignior titulo, quod haud alio quam *Fidelis Franconis* (*der treue Franke*) splendido dicam magis, quam suavi jucundoque et invidendo nomine, a Brühliana, cui prius adnumerabatur, et ipsa regia familia compellaretur. Illa sibi praemia primum meruit, quod Regem ad omnium conterraneorum chirurgorum invidiam celeberrimique in sua arte magistri, Parisiis, ut aegro regi mederetur, acciti admirationem, a nescio quo dentium malo pene jam desperato, vix sentientem, adhuc Brühl, familiaris regi comitis, familiae addictus, liberarit.

Mirum est, ecclesiasticis etiam beneficiis nonnullorum medicorum merita fuisse apud nos remunerata.

Sic inter historica collectanea, nescio unde in adversaria mea a me jam olim adsumtum lego, Magistrum Nicolaum a Roslow, Henrici Caesaris VII. archiatrum, summae hic aedis canonicum extitisse. Sic Adrianus Romanus, Lovanio huc ad nos ab immortalis memoriae Episcopo Julio, ut primus in instaurata Academia, medicam artem doceret, accitus, vir variae eruditionis laude clarus, non tantum a D. Caesare Rudolpho II. Archiatri caesarei axiometate honoratur, sed etiam viduus factus, a Julio Clericatu initiatur, et novi monasterii sacerdotio donatur.

Sic in bibliothecae, ad domum Salvatoris five summam apud nos aedem, pertinentis catalogo varia medici argumenti Manuscripta deprehendi, quae fuisse olim Burkardi ab Honeck, doctoris, adnotantur anno seculi XV nonagesimo defuncti. Inde

suspicio doctorem medicae artis eum fuisse, quin tamen adhuc, utrum medicinae studium jam sacerdotio summae aedis donatus sponte elegerit domi per otia tractandum, an vero et ipse Caesarum forsan alicui, aut alteri per Europam Magnati archiater fervierit, hujusque patrocinio ab aulae strepitu, artisque machaonicae molesto exercitio in dulciora ecclesiastici ordinis otia, et pinguiora, saltem certiora beneficia fuerit introductus? statuere possum aut ausim. Virum tamen penitus cognoscendi percupidus, ubicumque quaedam indiciorum lux adfulserit, me curatius scrutaturum, et de inventis ad vos alia occasione relaturum polliceor.

Nolo etiam, collegas, ac cives — numero haud paucos — enumerare, qui in exterarum Academiarum socios, in eminentis suo in genere scientiae documentum simul et praemium sunt electi, quod genus honoris, tanti ab eruditis aestimari solet,

ut suis plerumque nominibus, titulisque aliorum, quae gerunt, publicorum munerum, novum etiam ex ejusmodi fodalitio axioma adscribant; quorumque numerum etiam civis nostra, Juliana e Baronibus de Mundersbach, Siculorum Magnatum uni nupta, — rarum exemplum — auxit, Londinensi, Berolinensi, Holmieni ac Petropolitanae Academiis adscripta.

Apollinea laurea tamen donatos cives praeterire nequeo innominatos, praefertim cum ab his quoque quaedam honoris praecipui prerogativa nostrae sit patriae nata. Quatuor haec scribentis memoriae occurrunt, quorum duo ex ipsis Caesaris manibus; duo alii a Comitibus palatinis, hocque privilegio, ut aliis quoque, quos dignos judicarint, eundem honorem, idemque meritorum et honorum insigne conferrent, gaudentibus, laureatis vatibus, hanc Apollineam lauream, vatium Insigne et praemium, receperunt.

Conradus Celtes in oppido Wipfeld haud procul a Trajectu Suevorum na-

tus, inter sui generis vates in Germania primus, Apollineam lauream primus inter omnes, quos Theodisca terra protulit, vates, e Caesaris Friderici III. manibus, in arce Norica die decima octava Aprilis anni octogefimi septimi ultra millesimum et quatercentefimum, recepit, Caesari a patrono et fautore suo Friderico sapiente, Saxoniae Electore, enixe commendatus.

Paulum Schedium, aut, ut dici maluit, Melissum Mellichstadii in cisrhoe-
nanis natum, D. Ferdinandus Caesar anno sexagesimo quarto supra millesimum quingentesimum, Vindobonae romani imperii equitem, et poetam laureatum, sponte, viri felicissimum ingenium miratus creavit. In Andream Mergiletum fratrem suum collactaneum, idem Paulus Melissus, atque in Michaellem Virdungum Kitzingae ortum, in alma Thuringiae Academia Salana, Nicolaus Reuffer Jurisconsultus, vigesima prima Januarii, anno nonagesimo quinto supra millesimum et quingentesimum,

idem litterarii meriti et honoris praemium et ornamentum transtulerunt.

Singularia demum plane, atque hisce omnibus adhuc recensitis honoribus ac beneficiis, mea quidem aestimatione, longe majora praemia consecuti mihi videntur pro meritis litterariis aequae parum vulgaribus, Martinus Pollichius Mellerstadius a patrio oppido cognominatus, et Michael Beutherus Carolopolitanus.

Ille tantam ex quotidiano per iter Palaestinenſe contubernio, maxime autem obſervatam periclitantis vitam apud herum ſuum Fridericum Saxoniae Electorem gratiam iniit, ut condendae apud Wittenbergenſes novae Academiae fieri auctor potuerit, jam vero conditae primus Rector praeficeretur, et in perpetuam memoriam numisma actae bis ſaecularis ſolemnitatis mnemoſinon, hujus Civis noſtri nomen adhuc referat. Archiater ille fuerat dicti Elec-

toris, Medicinae primum Lipsiae, dein Wittenbergae, et quod miremini, Theologiae quoque Professor.

Hic omnium scientiarum, Theologiae, Jurisprudentiae, Medicinae, Historiae, earum quoque, quas elegantiores et humaniores vocant, peritissimus, ut nullam earum non potuerit cum plausu e publica cathedra profiteri, et quod fane haud vulgare et obvium dicetis, in negotiis difficillimis tractandis conficiendisque civilibus, ecclesiasticis ac militaribus adeo, non minus versatissimus, in tantarum praerogativarum, tantorumque meritorum signum, ac praemium triplicis generis honorem specialem retulit; primo, ut a plurimis in Germania Academiae, Gryphiswaldiensi, Vindobonensi et Argentinenfi, ad publicam apud se Cathedram capeffendam vocaretur, quam et Gryphiswaldiae primum, dein ad finem vitae usque Argentinae occupavit, procul dubio ab exteris quoque studiorum Universitatibus, quas per Europam celeberrimas invi-

fit, suaque laude et admiratione replevit, ad similia apud se munia capienda invitatus: dein, ut frequentissimas Italiae Academias, Pisanam, Bononiensem, Ferrariensem, perlustrans, a Renato Cato Jurisconsultorum sui aevi principe, multifariam ejus scientiam, legum praesertim peritiam admirato, et eques, et, quem supremum honoris academici gradum Episcopi octodecim frustra ab eo petierant, Jurium Doctor renunciaretur: tertio, ut in moris ac proverbii, quo nemo propheta in propria patria esse finitur et dicitur, manifestam contradictionem, tanquam praeclara exceptio a regula, ab Episcopo Melchiore Zobelio, optimis conditionibus fuerit e Gryphiswaldensi Academia patriae iterum vindicatus: demum ut ejusdem Episcopi et Principis sui nomine publicis Imperii, quibus pax religiosa vel ecclesiastica in Germania restituebatur, conventibus Passavii et Augustae Vindelicorum celebratis, ea cum auctoritate interesse licuerit, ut abiturienti Princeps promiserit, se jam ratihabere omnia, quae

quaecunque suo nomine legatis ibi placitura sint; tantaque sui ob singularem prudentiam et ingenii animique moderationem laude, ut Protestantes suam religiosam ecclesiasticamve libertatem ab homine pontificio, et Episcopi legato, juvari, summe mirarentur, quin Catholici potuerint ejus fidem, quasi spe lucri, aut inconsulto novitatis amore, contra propriam conscientiam, tam se liberalem dissentientibus praestiterit, jure arguere, aut hero suo suspectam reddere; qui diu invitum licet apud se retinuit, nec nisi post triennalem nativae libertatis reclamationem dimisit, aequè invitus, et tam egregii civis ac amici jacturam aegre passus.

II.

Quam dignum vestris adplausibus argumentum suppeditent memorata illa, quibus ceu novis ornamentis recens auctam dixi Academiam, ac universam patriam, Civium ac Collegarum meritis retributa praemia, ut paucis intelligatis — si tamen speciali

interpretatione, et novo inde mutuato ad festivos edendos plausus incitamento opus sit generosis, quodam quasi proprio, ex benignioris naturae beneficio, additaeque culturae privilegio, morali instinctu, quid deceat sentientibus animis — hoc uno sub obtutu simul omnia comprehendite: *Praemia sunt viris de humanitate ipsa optime meritis, a justis arbitris liberaliter retributa.*

De humanitate ipsa quam optime fuisse meritum Collegam alterum, qui criminalem, Bavariae promulgandum Codicem delineavit, Kleinschrodium, si aude-rem quodam vobis commentario demonstrare, vereor, ne jure vobis videar de vestra aut in humanitatem benevolentia, aut rerum ad illam pertinentium scientia dubitare, vosque tacite accusare, quod in iis hospites fitis et peregrini, quae inde a Beccaria ad nostrum Collegam humanissimum juris criminalis interpretem, et Nemesis Bavariae reformatorem usque, de recta in de-

linquentes cives animadvertendi, qua humanitati non minus, quam civitati consulatur, ratione, Philosophi in musaeo cogitarint, juris et legum interpretes in Academia docuerint, et in disciplinae publicae praxin converterint: quod peregrini fitis et hospites in Europa, in patria, in Academia, vos, quos vel maxime deceat, nihil humani a vobis alienum putare; cujusmodi tamen in vos injuriae vel levissimam speciem imo et suspicionem etiam a me velim quam longissime abesse.

In ipsam etiam humanitatem redundare excelsa, quae regia munificentia Rex Siculorum et Rom. Imp. remunerati sunt, Haussiorum nostrorum litteraria merita, si docere vos multis vellem, pari vos laedere injuria non immerito dicerer. Cui enim mortalium ignotum esse potest, quam longae sint Regibus manus, ut non intra proprii regni limites, sed in universo prope omnium regnorum systemate obesse aut prodesse humanitati

quam maxime valeant: ut profint autem, et obsintve, ut humanitatis vel flagella et opprobria, vel decora et praesidia sint, a bona malave eorum institutione utplurimum pendere?

Aequè parum quidem longa commentatione vobis demonstrari opus est, quam prope ipsam adtingant humanitatem nostrorum ex Medicorum ordine Collegarum ac Civium recens a Caesare remunerata merita: quam digna haec fuerint tanta Caesaris munificentia: quamque festivae laetitiae argumentum inde vobis suppeditetur.

Interim pace vestra, P. C., hic liceat mihi esse paululum liberaliorem, aut, si ita vocare libuerit, loquaciorem! Invenisse enim mihi videor, hocce argumentum adtentiori animo mecum profecutus, quae horum virorum merita magis relevent, et in humanitatem benevolentiam, singulariter commendent, momenta: quae vos acrius ad plausus et jubila stimulent, specialia mo-

tiva: atque, quae ego hoc loco tam opportuno aegre admodum tacerem, vos vero perlubenter percepturos credo, singularia patriae ex alio meritorum ac praemiorum genere decora.

Illa quidem meritorum juxta ac praemiorum relevantia momenta, illa vos ad festivos plausus, quae puto, excitantia motiva, audite primum, quo compendio complectar!

Non minor, quam ab ingeniis, etiam a martia nostrorum civium virtute, jam inde a longissimo tempore Franconiae laus: haud pauciora ex alumnorum suorum trophaeis et variis militaribus praemiis, quam aliunde, quam ex pacis studiis et artibus, decora; de quibus pariter omnem Francorum civitatem non parum folere gaudere et gloriari, exempla docuere.

Quodsi jam trophaea isthaec nonnisi funeribus superstructa, totque aliis, bella pleno agmine comitantibus et sequentibus ma-

lis, et haec mala plangentium omne genus hominum, viduatorum conjugum, orborum parentum, orphanarum prolium, spoliatorum civium, ad extremam pauperiem reductorum colonorum, violatarum virginum et matronarum, paucis, multiformiter miserorum hominum turmis circumdata: quodsi victorum decora, lauri, numismata, ordinum militarium insignia, honorum et munerum tituli, humano sanguine largiter confusa suis solent esse et gaudii, et gloriationis, atque tum mea quidem, tum vestra opinione, haud illegitimum, haud indignum argumentum;

Quanto dignius putatis publicae ac solemnis, in Academia saltem, festivitatis obiectum esse, nostrorum Collegarum ob tot *homines* artis medicae ope *servatos* merita, iustaque ejusmodi meritorum praemia? praesertim cum luculento hocce argumento sum in humanitatem benevolum, et ab omni, licet inter armorum strepitum, et gentes bello divisas, partium studio alienum ani-

mum, in terra haudquaquam neutra, atque in ipso bene medio belli theatro ostenderint: Quod Tros, Rutilusve, Austriacus an Francogallus, an Batavus, ab hostili, an a foederato exercitu sibi oblatus fuerit, nullo habito discrimine, laesum quemcunque, aut aegrum militem, pari promptitudine susceperint, parique cura foverint: ut, dum istam suis navatam operam Caesar praemio dignam recte censuit, Francogallorum non minus et Batavorum rempublicam deceat, parem hisce viris, ob paria pro suis quoque servandis civibus studia, gratitudinem testari; quibus interim, ut novi eos, omnis praemii loco est, Id conscire sibi, homines se esse quod meminerint, et homines esse, quibus servierint; paucis, quod nihil humani a se alienum esse putaverint.

Dum interim taciti vobiscum deliberatis, P. C., quo plausu publico adeptos honores, Collegis digno suis meritis praemio coronatis, gratulari, quoque signo festivo

vestram, de novis his, queis utramque recens auctam fuisse intellexistis ornamentis, Academiae et patriae laetitiam testari velitis, — quod monui, vel maxime e re Academiae, patriae et humanitatis esse; huicque triadi felix et faustum fore; — non abs re erit, quaedam singularia patriae ex martia suorum civium virtute nata ornamenta recensere, et nonnulla plausus, quo heroas quocunque modo suos, lauro coronatos, civitas Francorum excipere soleat, exempla in medium proferre, ne quod ex martia virtute venit meritum, aut militaris praemii insignia minus, quam par sit, aestimare, atque intra unius Academiae, aut adeo folius, cui suum quisque nostrum nomen voto peculiari est professus, scientiae pomeria versantes, quae foris pro patria gerantur, parum curare, et ne recentibus quidem, quae ex suorum heroum laureis sibi patria decerpfit, ornamentis adfici videamur. Quo quidem sermonis episodio, si vocare ita lubet, institutum a minori, ut ajunt, ad majus argumentum magis urgere, nostrorum Collega-

rum , quo solemniore sibi plausus postulant, juri, plus ponderis, vobis vero hac de re deliberantibus, fortius, eos ut decernatis, motivum adjicere mihi videor.

Plausus primum, quo Francorum populus heroas quoquo modo suos excipere soleat, exempla ut proferam, meministis adhuc, P. C., quantos inter plausus quantaque inter jubila tota pene urbs in occursum nostro, a bello contra Francogallos acto, reduci militi nuper obviam sit effusa: quantaque cum laetitia exceperit illum, memor laudis haud vulgaris, qua dudum fama eum ornaverant? meministis, quam civium quisque gratulatus sit, quos honoribus ornatos a multitudine cerni vidit?

Meministis, quam alte de patria, quod tot genuerit alueritque heroas Caesaris sub vexillis militantes, adhuc gloriari simus soliti, dum ephemerides nobis referebant, ejus nativitate filios, alios ad supremos milita-

ris honoris et praefecturae gradus in caesareo exercitu fuisse evectos, ut nuperrime Wolskelium, Stahelium, neutrum adhuc decimum aetatis lustrum supergressum; alios Theresiani ordinis insignia et stipendia, vel adeptos, vel communi commilitonum suffragio meritos, et siqua forte alia memoriam modo meam fugiunt, praeclara civium foris militantium, et in fervitii alio locati quasi compensationem, multa ornamenta patriae transmittentium nomina?

Meministis, quam altis, qua adhortationibus nostri capitolii contra legionis Gallobatavae obsidionem propugnatori militi, ut resisteret: qua jubilis, quod non tantum restiterit fortiter, sed etiam non una eruptione audacter et prudenter facta, obsidentium vires fregerit, in vanum id ventante, acerrimasque in contumaces minitante poenas, qui cismoenanae urbis parti dominabatur, hoste, cives nostri adclamarint?

Meministis quoque, quam aequè altis suspiriis, quoque luctu communi profectus sit omnis populus abiturientem abhinc, post pactum armistitium, et factam superiorum jussu arcis et transmoenani suburbii deditionem, praefidiariam cohortem, luculentissimis signis testatus, quanto amoris in patriam studio teneatur, quantumque laetetur ac glorietur, suae patriae capitolium, posthac in Germaniae annalibus inter tot alias ejus munitissimas arces mire praedicatum iri, quod hosti de omni pene Europa triumphanti, totique terrarum orbi posse impune, et nullo fere negotio, solo sui nominis terrore, suae, si Diis placet, libertatis et aequalitatis jugum imponere, sibi viso, unum restiterit; atque nonnisi ex armistitii pacto, ex superiorum, cui non parere militi nefas, jussu potius deditum, quam vi captum, hosti demum cesserit, munimentorum robur et praefidarii militis virtutem magna cum suorum jactura prius experto?

Superfunt nonnulla, quae vos adhuc ignorare arbitror, memoratu digna, et vobis, nisi me omnia fallunt, auditu perquam jucunda, animi erga patrii capitolii strenuos propugnatores grati, et martiam quoque virtutem pro meritis colentis apud nos indicia.

Dulci, ut scitis, eaque firma spe omnis se nostra jactabat civitas, fore, ut ingens istud patriae decus, et quasi palladium, arx Mariana, tandem obsidione liberaretur, succursu a foederato exercitu misso; et praefidiarius miles, de victo fugatoque hoste ovans, inde descenderet, urbem rursus recuperaret cismoenanam hostili adhuc dominio subjectam. Chorus nobilium qua matronarum, qua virginum, interea suae manus varia artificia, victori duci dona, parare, quae redeunti ab arce in ponte obviam factae offerrent, haec balthcum, illa laurum, haec thoracis genus, dulci post bella otio aptum, phrygia arte distinctum aliae aliud donum, una inter ceteras pin-

gendi quoque artem callens, imaginem per-
 belle pictam, capitolium tanta ab eo defen-
 sum prudentia et fortitudine, ab ea potissi-
 mum parte repraesentantem, qua montem
 divi Nicolai, non unius obsidentes inter et
 propugnatores pugnae, et reciprocati tor-
 mentorum bellicorum certaminis theatrum
 respicit, visum a dextra Moeni ripa, et ja-
 culatoriae societatis palaestra; imaginem hac
 epigrapha mnemosyna insignem:

Generoso ac provido

patrii capitolii

arcis Marianaë propugnatori

urbis ac praesidii adhuc pro Caesare praefecto

caesareique exercitus summis Ducibus adnumerato

Vicentio Dall Aglio

honoris, gratitudinis et memoriae gratia

sui hoc opus penicilli

offert

Philippina Zebelia

Equitis Franci filia.

Quae dona cum ipsae triumphanti non
 potuerint offerre, una cum scripto tui in

cum animi testimonio, et frustrati consilii nuntio, Pragam transmisere absenti; ubi in herois coenaculo ad spectaculum et pompam exposita se vidisse retulerunt nonnulli ex Bohemia ad nos advenae.

Nec sic tamen suae, dicam, in heroem patrii capitolii propugnatorem venerationi et gratitudini, an in ipsam patriam pietati? satisfecisse sibi visus est nobilis iste philopatridarum chorus; vultum etiam viri egregii voluere pictura lineari reddi, cui operi, quo vix aliud credo gratius omni Franco-niae futurum, nunc artificem manum Stuttgardiae adplicat civis noster, celeberrimi in arte chalcographica magistri Mülleri vestigia rapido passu et felici successu premens discipulus, Bittha euserus, dum interim artificum alter, Christophorus Fesel, maximi moduli imaginem delineat, eundem heroem repraesentaturum, totius patriae nomine in capitolio perenni ejus memoriae dedicandam.

Illustum a bellica virtute nomen
 haud foret difficile longissimam vobis feri-
 em texere, sed talium ut plurimum, de qui-
 bus vix aliud liceat referre, quam quod
 bellica virtute, et insigni militaris honoris
 ac dignitatis gradu inclaruerint. Mihi fal-
 tem, licet, ut aliarum ita et bellicarum ad
 patriam pertinentium rerum curiosissimo,
 nulla adhuc tabularia five civitatis publica,
 five privata familiarum, multa suppedita-
 runt, quae ad repraesentandam vitae, ac mi-
 litarium, unde cives nostri heroes inclaru-
 erunt, virtutum historiam paulo amplio-
 rem fervire potuissent, documenta; unde
 prope absum, quin patriam cujusdam in vin-
 dicanda e vetustis monumentis tot, tanto-
 rumque heroum, suorum alumnorum memo-
 ria, desidiae accussem, ac moneam, ne diu-
 tius in reddendo militaribus eorum meritis
 honore posthumo operam suam desiderari
 patiatur.

Eadem, quae heroum, etiam celeberrimi-
 morum, quos magno numero patria genuit,

aſſutve, in arte muſica magiſtrorum ſors; de
 quibus praeter ſola nomina nominumque
 celebritatem pauciſſimae ad me, licet multo
 ſtudio indagantem, pervenerunt notitiae.
 Vate adhuc carent ſuo ſacro tot in omni
 genere heroes, cives noſtri, quo ne porro
 careant manes dilecti, ſummopere opto.
 Fallor, an veſtrum eſt, P. C., e media Aca-
 demia ejusmodi vatem ſacrum excitare, qui
 digno carmine, qua adhuc teguntur, obli-
 vione, tot patriae ornamenta liberet, et ae-
 ternitati transmittat? Fallor? an veſtrum
 eſt cavere, ne is porro deſit patriae; ne
 quid laude et memoria dignum, poſthac ſua
 laude careat et poſthuma fama?

Sed ad propoſitum redeo, unde me pa-
 triae et debitae in cives bene meritos pie-
 tatis ſtudium paulisper in tranſverſum ra-
 puit; atque nonnulla vobis martiae virtutis,
 ſimul et honoris illi habiti, exempla enarro,
 de quibus aut fama mihi plura tradidit, aut
 patriae annales copioſius loquuntur.

Ecce primum et antiquissimum! Chronicon MS. Wirceburgense, quod olim ab amicorum nonnemine commodatum legi, fabri ferrarii meminit, Oxovio nati, Wirceburgi in sua arte instituti, Caroli Sittig, vel ut aliis, eodem Chronico referente, placuit, Stock cognominati, Conradinum Suevum in Siciliam secuti: hoc capto et aemuli iniquitate trucidato, quod trucidati virtutes formamque praeseferebat, ab exercitus reliquiis in regem et ducem electi.

Tanta mox formidine novus Dux implese traditur Siculi throni usurpatorem, Carolum Andegavensem, et usurpatoris patronum vel focium Rom. Pontificem, ut adeo Siciliarum regnum illi offerrent. Verum ille Italorum ingenio parum fidens, recusat regnum: continuas inter pugnas focios ex Italia in natale Germaniae solum reducit: Qui cum felicibus hoc duce auspiciis se agere advertunt, se ad ausus maiores sua fortitudine fortunaque dignos ducat, ab antesignano Sittigio petunt. Hic autem

commilitonum nomine suaviter compellatos, monet persuadetque, caedes spoliationesve haud decere milites probos et generosos: praestare, lares quisque suos in pace repetat. Dicto audientes ut habuit, juramento, quo sibi obligabantur, solutos dimittit, ipse iterum cyclopica adsumens arma et opera, hoc, spretis honoribus, Vulcanumque potius quam Martem sequens gloriosior, quo modestior et humanior.

Alterum et parallelum quidem, gentis Schillinga Canstadt dictae pater et auctor, praebet, Munnerstadio, nostrae patriae oppido oriundus. Hic acum tractare et vestes conficere apud sartorem doctus, dum inter tricennalis belli per omnem Germaniam grassantis tumultus, pro contribulium suorum lege et more, artis perficiendae gratia peregrinatum e patria discesserat, mutato derepente, aut sponte, aut circumstantiarum vi, consilio, ad arma convertitur, et Noricae civitatis vexillum miles gregarius sequitur primum, aulo post autem prae

commilitonibus tum ingenio tum fortitudine factisque generosis et audacibus excellere: deprehensus, cohorti integrae pedestri praeficitur.

Subitaneum hunc fortunae filium, praerogativae impatientes, cohortis tribuni adspernari primum, et, vestificem acus et ulnae potius quod deceant, quam martia arma, conuiciari: dein gregarium militem etiam, in ducem ut insurgat, excitare. Temerarii consilii hic certior factus, cohortem se circum congregare, et his verbis adloqui: Hem, ait, vestificiam nec nego, nec erubescō, olim artem exercui: et gladium educens, sed nunc, pergit, istam alterius generis ulnam gero et tracto, quam sibi persaepe gravissimam experti sunt hostes patriae; ab his ecce me paratum, ut in adversarios domesticos, ut in perduelles convertam! si cui lubet, palam concreditor, quid istiusmodi ulna valeat, suo damno experturus! Intrepido medios inter perduelles oratori adplaudit omnis cohors, auctores perduel-

lionis duci tradit puniendos, facta porro reliquo exercitui uti disciplinae ita et fortunae militaris, hoc duce exemplum. Caesar et Noricae civitatis Senatus optime merenti praemia certatim tribuunt, ille equestrem, hic patritiam dignitatem, uterque feuda opima.

Nec defuit simile nostris diebus exemplum. Stofleti, monarchiae in Franco-gallia adseclarum contra democratiae, et novi ibi rerum ordinis sectatores bellantium ducis nomen, nostis, P. C., communem illum nobiscum patriam habere, et gentem francum esse, dubito, vestras jam ad aures pervenerit? Quod ad me fama retulit, id rogati, qui indicati patrii oppidi viciniam habitant amici, hac perquam probabili conjectura niti, adseverarunt. Quod tribus circiter abhinc annis in Höllich Thüngiacae ditionis oppido, sesqui circiter leucade ab avita Thungiadum arce et sede primaria, discessit, diem obierit faber murarius hoc eodem cognomine usus, vir suae artis peritissimus, cetera quoque mediocriter supra vul-

gus prudens et ingeniosus; quodque duos habuerit germanos fratres, qui ambo, unus undecimo, decimo octavo alter, nuperi seculi lustro ad antipodas migrarint, quin, quae illos abinde fata exceperint, ullus adhuc nuntius ad suos retulerit.

Praeteritis heroibus numero plurimis fama celeberrimis, summis militiae honoribus apud exteros perfunctis, quos patria partim ex equestribus partim ex plebeis familiis progenuit, duobus Thungia dibus, in caesareo exercitu Campi-Mareschallo uno, supremo rei tormentariae Praefecto, altero: Beckio uno ad Vierrae nostri ripas nato, supremo itidem rei tormentariae in caesareo exercitu Praefecto: gente Beckiorum aliorum, a patrimonio Wonforto ab illo distinctorum, plebeia primum, equestri deinde, et dicti oppidi domina, heroum, et inter alios supremorum etiam tum equitum tum rei tormentariae in austriaco exercitu Magistrorum foecunda mater: Seck-

endorfio, aliisque apud Caesarem stipendia, parem laudem, summasque honoris militaris dignitates meritis: Steinruckio a Steinau et Barone a Wirzburg ad supremam apud Venetos militiae praefecturam vocatis; praeteritis, inquam, his omnibus, unum adhuc vobis exterae militiae heroem contrerraneum nomino Perrier de Salvvert, quippe qui fortunae insolitam conversionem expertus, novi ex militari virtute ornamenti genus patriae intulit. Regi enim Francorum in America Archithalassus servivit.

Quod genus militaris muneris cum jure miremini, ab homine mediterraneo nostroque cive cum laude gestum, fane est, cur stupeatis, viam si ostendero, qua ad munus tam insolitum, tantaeque dignitatis ac auctoritatis eum devenisse intelligo. Accepi enim a testibus postremae, de qua mox, scenae coaevis aut proximis, atque a parentibus desuper edoctis, fuisse illum juvenem admodum, nescio in cuius homicidii poenam

ad triremes — haud inusitatum tum temporis apud nos poenae genus — damnatum: rediisse autem post temporis intervallum: in pandoeo ad trifolii insigne, ab occisi propinquis agnitum, et ad supplicium tumultu pene populari postulatum, hunc clamasse, illud effugisse, ut primum, quis esset, certio-rem fecisset Principem, qui proprio curru statim ad aulam evocatum omni honoris testificatione fuerit profecutus. Ejus effigies ab Ulrico Mehrer Augustae Vindelicorum aeri incisa, hacque theodisca epigraphe signata: Der tapfere französische Admiral Perrier de Salvert der königlichen Flotte in America; nuper admodum e reliquiis haereditariis celebris quondam apud nos genealogici, et archaeologici in universum studii cultoris, Archithalassi hujus pronepotis, meae pinacothecae accessit.

Agmen claudant Triumviri, qui patriae quidem servitiis mancipati, et stipendiis militantes, Caesari tamen et imperio potissi-

mun, utilissimam et laudatissimam operam foris, gravissima inter bella navarunt, virtutisque suae martiae digna praemia inde maximam partem, secum domum reportarunt, atque ceu totidem ornamenta patriae intulerunt, Georgius Ludovicus e Baronibus de Seinsheim, Jacobus Bauer ab Eisenek, et Joannes Ernestus e Baronibus de Bibra.

Seinsheimii vitam plenius descriptam cum alias edere decreverim, haec pauca interim de eo accipite! Nullum plane, ex quo ephebos excefferat, in Principis aula, in Franconia, in omni Imperio, gravioris momenti negotium aut bellum fuisse susceptum, ad quod conficiendum ille non fuerit summa cum auctoritate vocatus, a nullo aut belli aut pacis opere domum rediisse, nisi laude omni et praemio, communi quorumcunque arbitrorum judicio dignissimum: praemii vero omnis loco nil aliud retulisse, quam pro laboribus feliciter peractis novos semper se continuo excipientes

labores, et demum vitam, qua operosiores
haud memini me unquam ab uno mortali
actam legisse.

De Baurio ab Eiseneck Eberhardus Wassenbergius Embricensis *Commentariorum de bello inter Ferdinandum II et III et eorum hostes praesertim Fridericum Palatinum etc. gesto libro singulari*. Francofordiae typis Antonii Hummii a. 1638 edito haec refert:
„Quis non peractum, fuga Palatini in Imperio bellum diceret? atqui acius multo ac vehementius Bohemici incendii cineres recaluerunt. Et in Palatinatu quidem atrox cum Ernesto Mansfeldio bellum. Quippe cum ille Bohemia exclusus scenicum tamen Bohemorum Regem tueretur, in Palatinatum superiorem descendit, ut, aut quae restarent, defenderet, aut perdita recuperaret. Et tantum negotii, quantum re integra, cum fracto duce fuit. Ille velitationibus quibusdam secundis octo et decem millium exercitum comparat, et expugnatis passim oppidis, integris incubuit ditionibus. Magnum

meo iudicio belliducem nisi probatae militiae virtutem incendiis et rapinis corrumpisset. Igitur, ne latius ferperet malum, placuit duobus, Tillio Bavaricarum, Baurio Herbipolensium copiarum ductoribus urgeretur. Hinc indignatus minaces scripsit Franconiae Duci litteras, et copias revocaret, iussit, nisi videre suam mallet ardere Franconiam. Sed infra constantiam optimi principis minae fuerunt.“

Alibi ejusdem belli historiam profectus Wassenbergius, de eodem hoc nostro Baurio ita porro: „Adveniunt interim Pragam versus a Joanne Godefrido Episcopo submissae copiae. Instructissimus octo millium erat exercitus, imposterum austriacarum legionum nucleus. Ejus itaque subsidio firmati, cum praeliandi copiam Bohemus — Fridericus Palatinus — non faceret, totis viribus in Pragam convertebantur, quibus demum omnis Bohemia cessit, legitimo Domino iterum vindicata.“

Calendis Octobris anni decimi sexti supra millesimum sexcentesium — tantum

in illa decretoria pugna Baurii virtus valuit — idem Rex Mathias heroem hunc nostrum equestri dignitate ornavit, nomenque avitum Bauriorum cognomine ab Eifeneck, gentilia insignia, novis ornamentis auxit.

Quam regiam munificentiam Ferdinandus II triennio elapso decima septima Septembris specioso diplomate confirmavit, et ad fratres quoque extendit: cujus caesarei diplomatis archetypon, unicae ex hac gente superstitis virginis, multo jam senio gravatae, pignus haereditarium, meis ipse oculis perlustravi.

Postema demum Baurii nostri fata quae fuerint, cenotaphium, in ambitu aedis cathedralis, defuncti manibus dedicatum, hoc elogio nos edocet:

Memoriae ac piis Manibus Jacobi Baur ab Eifeneck, infracti animi herois, qui Bambergensis et Wirceburgensis Episcopatum Principis auspiciis, sub serenissimo Bojorum Duce Maximiliano, franconicam legionem pro Deo

et Caesar contra Imperii perduelles gloriose duxit, ac tandem post diversa in Hungaria, Belgio, ipsaque Bohemia, obtenta trophaea, dum Ernestum Mansfeldium pravo ingenio illaudata effugia quaeritantem, invicto animo prope Weidhausen, vallo ejicere adgreditur, glande ex insidiis ictus, publico luctu generosum Deo creatori suo reddidit spiritum, XVII Cal. Sept. A. MDCXXI. aet. suae A. XL. Christianus S. Caes. Maj. itemque Bambergensis et Wirceburgensis Consiliarius, frater Germanus, moestissimus posuit A. M. D. C. XXIII.

De Joanne Ernesto e Baronibus de Bibra, ex autographis plurimis, Margrafi Badensis, Sabaudiae Principis Eugenii, celeberrimorum elapsi saeculi initiis, heroum et supremorum austriaci exercitus ducum, demum etiam Bergomatenfis Episcopi litteris, humanissime mecum ab ejus nepote, egregio in Episcopio, cisrhönano oppido Satrapa, communicatis, intellexi, eduxisse hunc heroem laudatissimum, numerosum e nostra Franconia militem Caesari et Imperio in

auxilium, adhuc Campi-Mareschalli locum tenentem: paulo post in ipso caesareo exercitu, ob illustria eminentis ingenii et fortitudinis edita specimina, ad supremam rei tormentariae praefecturam fuisse evectum, atque exinde a proprio etiam Principe, inter omnes, quotquot adhuc domesticae apud nos militiae supremi Capitanei praefuere, eundem militaris dignitatis honorem, idemque axioma consecutum: parvi alvei in Italia rivum, Addam nomine, dum Eugenii Sabaudi consilio potius quam jussu trajecisset, pleuritidem contraxisse, inde mortuum decimo nono Augusti anni millesimi septingentesimi quinti in templo PP. Conversorum S. Leonardi apud Bergomates sepultum, hacque inscriptione latina honoratum:

Excellentissimo Viro

Jo. Ernesto L. B. de Bibra

Generali caesareo

Commandanti in urbe et arce Mariana

Herbipolensi

ad

Rhenum et Mosellam

*in**Belgio et Hungariæ**Semper victori**Uxoris pietas**A. M. D. C. C. V. XIX. Aug.*

Dixi, et si vos, P. C., audiisse dicentem
haud poeniteat, mihi gratulor, et gaudeo;
quippe non indigno hercle elogio civium,
Collegarum, Academiae et universae patriae
honori litasse, hujus ex vestro adsensu te-
stimonii fide, mihi videbor!

Restat, ut, donec majora decernatis, in
gratulationes votaue vos praeceam, quibus
prosequi par est viros tam de Academia, de
scientiis, de patria, de ipsa humanitate, bene
meritos, novorum Academiae et universae
patriae additorum ornamentorum egregios
auctores.

Vivite igitur felices diu, Viri illustres,
quorum praeprimis gratia hunc in solenni-
bus Academiae Comitibus sermonem habui!
vivite felices diu, vestrorum meritorum

conscientia, jucundo partorum inde honorum sensu, spe prolis, paterna vestigia prementis, exempla aemulantis, merita continuaturae, avitae familiae ornamenta per feros nepotes aucturae! vivite felices diu, intuitu crescentis indies, vestra vestrorumque discipulorum et alumnorum opera, publicae in Academia, patria, et humanitate, prosperitatis! vivite felices diu, gratitudine et amicitia vestrorum Collegarum, et omnium civium: certissima posthumae famae expectatione! vivite eja felices diu, fausti hujus, quod vobis hodie non vanus augur occinui, ominis semper memores!

Decrevistis, P. C., ut sermo ad vos de recenti ornamentorum in Academiam, et universam patriam, ex litterariis nostrorum Collegarum et civium meritis condigno praemio coronatis illatorum augmento, inter solemnia comitia habitus, typis ederetur, sumtus suppeditaturo ipsius Academiae aerario; qua ratione vobis visum est tum oratoris

voto, plausus publicos ex publica causa roganti, tum vestro in Collegas, cives, Academiam, patriam, humanitatem, pio animo, debitum eorum meritis honorem, justumque de praemiorum digna meritis retributione gaudium testari volenti, abunde interim satisfacturum iri.

Dum hoc fine secundis curis sermonem praelo destinatum retracto, ecce novam iterum ad hocce Academiae et patriae ornamentorum adhuc recens augmentum accessionem fuisse factam communicatur; dum vastae et liberalis eruditionis Theologo ac elegantissimi ingenii, defoecatissimi iudicii, et gustus, tum omnis in universum orientalis litteraturae, tum praecipue sacrorum Bibliorum interpreti, theologici adhuc ordinis socium, et Seminarii Clericorum ad Pastorem bonum moderatori, Gregorio Zirkel pontificalem mitram cum proepiscopi sui amplissimo munere in meritorum praemium, sed diu multumque reluctanti, ac pene invito, Princeps obtrudit potius, quam

obtulit, justus ingeniorum aestimator et meritorum arbiter; egregio haud ita pridem Suffraganeo orbatus, dum Almirensium Episcopum, Josephum Andream Fahrmann, et ipsum nostri quondam collegii sodalem, mors praematura et inopinata ab ejus latere avulsit.

Ad idem munus capeffendum nostrum quoque in Jurisconsultorum ordine Collegam, ecclesiasticarum legum peritissimum, ipso suo, ut uno hoc compendio omnes ejus praeclaras dotes complectar, antecessori, celebratissimo quondam per omnem Germaniam Barthelio, multis titulis, philosophia, doctrinae varietate, et soliditate, modestia, et humanitate longe superiorem interpretem, Joannem Philippum Gregel, Princeps invitaverat, ad Zirkelium conversus, postquam ille infirmam corporis valetudinem, tanquam oblatis muneris prodignitate et pro bona sua voluntate ferendo oneri neutiquam parem causatus, constanter recusasset, quod Princeps, solas animi et inge.

nii dotes ac vires in hoc viro pensitans,
munus et praemium obtulerat.

Quo quidem Principis in hosce duum-
viros, in meritorum praemium, splendido
beneficio, tantam aestimo novorum orna-
mentorum accessionem esse factam, ut, cum
jam pudeat, poeniteatque, nullam hujus,
quod a Professoribus, pontificali mitra co-
ronatis, nostrae Academiae jam olim acces-
serat, ornamentorum generis, mentionem,
oblivionis culpa me fecisse; tanto minus
nunc deesse possim, quin sermonem, quem
nuper ore praefens ad vos in solemnibus
comitiis de hoc argumento habui, nunc ab-
sens e museo ad vos calamo prorogare, iis-
demque, quibus Kleinschrodii, Hausii,
Sieboldii, Brunigshusii, Friedrei-
chii, aliorumque tum nominatorum me-
rita et praemia mecum celebratis, horum
quoque, et qui eodem honoris gradu emi-
nuerunt, civium ac Collegarum similia me-
rita praemiaque, typis recolere, et in ejus-
dem, quo illis vestris civibus ac Collegis

adclamare decrevistis, plausus partem, Gregelium quoque et Zirkelium, aliosque quondam nostros Collegas civesve, pontificali mitra in meritorum praemium ornatos vocare, per vos mihi liceat, tanto magis vos rogem et obtester, quo mihi vobisque jucundius, nostris vero civibus, Musarum praefertim in alma nostra Julia alumniis, utilius, atque ad acuendum in bonis studiis zelum efficacius debet esse, videre, quam continuo progressu ut alia indies merita meritis, ita et nova praemiis praemia, brevibus intervallis, nova ornamentis ornamenta succedant.

Utar autem fere eadem, quae nuper placuit, hic quoque in fermone continuando oeconomia, ut pontificalem dignitatem splendidum, siquod aliud, nonnisi extantium in humanitatem meritorum praemium esse primo, deinde aequam Gregelio, quod recusarit, et Zirkelio, quod tandem acceptaverit, laudem deberi, et par ab utroque, sicque geminum recens in Academiam orna-

mentum fuisse illatum: demum duumviros istos hoc genus ornamentum non primos Academiae intulisse, sed auxisse tantum, quod variis, jam eorum in hac dignitate antecessoribus — quos inter etiam ipse nuperrime defunctus Almirensium Episcopus, ut meministis, numerandus — debemus; atque patriae quoque insigne, cum Academia non ita commune decus ex civibus quamplurimis accedere, qui pontificali characterе initiati, varias per Germaniam ecclesias, partim Episcopi, partim Episcoporum Suffraganei rexerunt, ostendam.

Dum splendidum dico praemium esse, ad pontificalem mitram et ad Suffraganei Episcopi munus vocari, non tam hoc momentum perpendo, quod primum post ipsum summum Principem, subsellium dignitas ista apud nos occupet, alibi vel infra cathedralis ecclesiae Canonicos, ut vocant, domicellos collocata; probe memor, viri boni ac sapientis parum referre, quo loco sive quo honoris gradu

distinctus inter suos consistat, dummodo prodesse quamplurimum valeat. Sed huc potissimum respicio, quod, qui semel in Episcopum Suffraganeum fuerit inauguratus, in regendae ecclesiae patriae partem praecipuam — quippe et ipse positus a Spiritu S. regere ecclesiam Dei, ita ut, divo Cypriano interprete, Episcopatus ibi unus sit, cujus a singulis Episcopis pars in solitum teneatur — prae aliis Communitis suo jure vocetur, et rem publicam curanti summo civitatis Principi ac proprio Ecclesiae Antistiti primus saltem in ecclesiasticis — quam ecclesiastica politicaque non raro se mutuo contingant, — Consiliarius proxime adfideat:

Et quod iam inde maxima polleat apud omnem Clerum et plebem auctoritate, commune fere utriusque oraculum, ut, dum ejus consilia apud hanc maximum pondus habent, possit ibi etiam non minori cum sui fiducia, et effectus intenti expectatione, nunc arguere, increpare, obsecrare, nunc

aliorum vires adhuc inertes in servitia ecclesiae et humanitatis provocare, vel dirigere, aliorum vero sua sponte, quo hominem, quo praesertim Clericum decet, currentium animos, ne fatiscant, sustentare, et ad majores altioresque ausus urgere.

Episcopalis muneris splendidam dignitatem exhibui. Nonnisi pro insignibus meritis eam praemii loco retribuendam esse, jam ipsa tanti muneris, tamque splendidae dignitatis, paucis mox indicata lineis natura docet. Advertitis enim, P. C., cum pontificali mitra onus gravissimum, novosque imponi labores, et hos quidem ejusmodi, ut iis ferendis, ut explendae omnino dignitati huic nemo par sit, nisi qui sacris scientiis profunde tinctus, omni vitae ratione ad ideale virtutis evangelicae exemplar compositus, ecclesiae, patriae, humanitatis quam maxime studiosus, rerum dextre gerendarum perquam peritus, longiori negotiorum quasi usu exercitatus, communi judicio probatus, civibus gratus et

carus ; ita ut recte dicatur, in vitae adhuc inter labores pro patria et humanitate praeclare actae mercedem et praemium, hos novos gravioresque labores decerni. Quamquam aequo jure etiam dicatur, generosis animis haud aliud dignum suis meritis praemium videri, sibi que gratum esse.

Ne edocere vos velle videar, P. C., quod omni omnium temporum et populorum historia proditum legitur, fata humanitatis quasi in manibus Sacerdotum versari, beneque cum illa agi, aut male, prout bene fuerit, maleve cum sacrorum in civitate ministris constitutum: ne docere vos velle videar, quod vel vulgo Christianorum notum est, evangelicam Sacerdotis ideam hoc compendio comprehendi, quod devotum humanitati caput gerat, hocque titulo, pene omne genus humanitatis officia a Sacerdote neminem non exigere: ne denique haec vos velle docere ego videar, vos, P. C., qui probe meministis, omnique vestra vita publica ostenditis, una eademque, laici utut dicamini, categoria cum Sacerdotibus tam

muneris quam praemii respectu, in hoc sacri Codicis oraculo vos comprehendi, *qui ad justitiam erudiunt multos* — cui phrasi idem facer Codex hanc aliam magis explicatam, non patitur tantum, sed etiam jubet, substitui: *qui ad humanitatem, quot possunt, fratres effingunt — fulgebunt sicut stellae in perpetuas aeternitates*; vobisque, sicut et multis Sacerdotum, quibuscum divisum quasi curandae, augendae et propagandae humanitatis officium, tanquam publici juventutis magistri, et bonarum litterarum doctores habetis, omnis alterius pro officio rite gesto praemii loco, hoc unum felix ex biblico hocce oraculo omen occini auditis: *Fulgebitis sicut stellae in perpetuas aeternitates*. Ne, inquam, haec ego vos docere velle videar, hoc maximum in Sacerdotis meritis, quae pontificali mitra remuneranda censet Princeps sapiens et providus, quod ex commodis in ipsam humanitatem redundantibus nascitur momentum, ulteriori commentario non extollo.

Caeterum si vobis haec praedicari audientibus, commune forsan, quo amplissimae saepius dignitates ab indignis, nulla habita reipublicae et humanitatis ratione, vel appetuntur, vel accipiuntur, seculi vitium mentem subit, animumque ferit? Unum sufficit, vel Principis optimi hanc dignitatem, Gregelio primum, Zirkelio demum decernentis, in rempublicam et humanitatem pietatem: vel Gregelium, et Zirkelium, praeclara ac laudatissima nomina: vel hanc circumstantiam cogitare, quod diu multumque uterque oblatum praemium recusarit, et nonnisi sibi velut obtrusum, alter demum acceperit invitus, porro non inveniens, quo effugeret; ut omnis procul pellatur suspicio, ex more seculi hic aliquid contra divinas humanasque, hinc ambitum, ibi coecae benevolentiae inconsultam beneficentiam damnantes leges, humanitus contigisse.

Quodsi jam ex alia parte rem intueamur, novam laudem Zirkelium dicemus

sibi inde parasse et meritum fuisse, quod in partorum jam sibi meritorum praemium tandem acceptarit dignitatem, splendidam quidem, sed perquam operosam et molestam, ita ut Paulus, qui nonnisi in laboribus et passionibus apostolicis gloriari solebat, dicere non dubitarit, bonum opus desiderare, qui Episcopatum desiderat; quod proinde interpretari haud aliter possum, quam velle illum omnibus omnia fieri, ut omnes lucrifaciat, velle adeo anathema esse pro fratribus, velle in laboribus ac passionibus omnem vitam transigere, et Christum pro hominibus immolatum repraesentare, quicumque Episcopatum suscipit. Et sane, ut facile concedam, non ea esse nostra, quae Pauli aevo, tempora, non easdem, quae olim apostolici, nunc quoque episcopalis muneris, molestias; jam vel unum hoc non parum est, amicis domestici otii silentiis, adfuetae privatorum studiorum familiaritati, paucis omni suo genio renuntiare, ut aulae, curiae, hierurgiae, ut, cuicumque tua opera uti lubuerit, promptus paratusque servias.

Nec minorem tamen etiam laudem, tum ipse, tum Gregelius, apud omnem populum retulerunt pari jure ex pari modestia sibi meritam, quod recusarint oblatam dignitatem; hic quidem constanter tot tantisque suam libertatem firmans munimentis, ut nihil Principi, quo expugnaret, relinquere-retur; iste vero, donec nihil porro ipse haberet, quod urgenti et instanti Principi opponeret.

Corporis quidem imbecillitatem tanto oneri ferendo haud sufficere, causati sunt ambo; quod tamen haud obstat, quominus illos insignis modestiae laudem ab omni populo tributam, et suo jure mereri, et viros se magnanimos exhibuisse dicam, dum animi viribus impar corporis robur sentientes, amplissimam a multis forsan tacite concupitam, et omni pretio cariorum habitam dignitatem deprecari, et alio inferioris subfellii officio, imbecillitati corporis magis congruo praestare patriae maluere servitia longiora, utut forsan minus speciosa,

Quo enim alio illos titulo et encomio ab hominum vulgo distinguam, quod vires suas non ex veritate, sed ex opinione et ambitione, in universum ex philautia, metitur, seque, cuicunque publico muneri idoneum judicat, dummodo inde vel honores, vel divitias, vel quaecunque alia commoda sibi nascitura praevideat; aut quod commoda arripit, onera declinat, hoc jam consilio et proposito quaesiti et accepti muneris utut gravissimi?

Quodsi duumviri nostri pontificalem dignitatem, illi caeteroquin, uti animi, ita corporis quoque viribus omnino pares, hoc uno motivo fugissent, ut liberius suo genio indulgere, et adfueti dulci vitae et fortis privatae otio porro adhuc frui liceret; tantum abest, ut de modestia laudassem, ut potius laesi, quem quisque patriae debet, amoris reos palam postulassem; et otia patriae fervitiis turpiter praehabita, continuis fuisset imprecationibus profecutus, ne esse possent, nunquam non placida et grata, sed

frequentibus potius, ob neglectam patriam, remoribus interpellarentur.

Inde etiam ex adverso, quantum patriae de Zirkelio in Suffraganeum adsumto, tantum de Gregelio de se sibi, suo genio, suisque studiis vindicato gratulor; imo etiam patriae de Gregelio primum, quod inde novum singularis modestiae exemplum communi seculi vitio, ambitioni, et omnis generis philautiae opponendum, recens in illo sit nacta; dein quod porro in illo habeat ecclesiasticarum legum peritissimum interpretem, qui adhuc valeat in quamplurimos suos alumnos duplicem, quo ipse tinctus est, uti modestiae, ita et sapientiae spiritum transfundere; et, si non totidem futuris temporibus parare Episcopos, saltem, quot discipulos habuerit, in eos viros instituere et formare, qui et, licet inferioribus subselliis locati, magna tamen, infulis digni, ecclesiae ac curiae decora ac praesidia sint.

Caeterum ut nulla virtus alia suo praemio, nulla, quae sponte virtutis et patriae

amore et studio jactura subitur, omni compensatione caret, ita Gregelii pontificalem dignitatem constanter recusantis modestia, et spontanea amplissimae dignitatis jactura, communi totius populi, tanto ea dignitate digniorem judicantis et praedicantis, quo modestius et constantius recusasset, judicio et elogio, hac autem potissimum cogitatione abunde compensatur, virtutem non facile, nisi ab ejus amico et cultore, aut, quin in laudatore aliquod sui desiderium relinquat, et imitationis studium excitet, laudari.

Nec hoc putetis, P. C., ornamentigenus Zirkelium Academiae primum intulisse. Auxit ille tantum Suffraganeorum Episcoporum arctiori vinculo cum Academia conjunctorum numerum, et ornamenti huic inde nati pondus et pretium.

E publicis quidem apud nos Professoribus ad pontificalem dignitatem in doctri-

nae praemium quatuor adhuc praeter Zirkelium fuisse vocatos constat.

Primum, ut a recentioribus ad remotiora tempora ascendam, Joannem Philippum Gregel computo, cujus oblatam dignitatem recusantis modestia, nec ipsum, nec Academiam honore privare potest legitime utrique parto.

Alter est, quem haud ita pridem praematura morte nobis ereptum dolemus, Josephus Andreas Fahrman, Theologiae moralis Primum Professor, verbi divini postea apud Haugenses praeco, simul episcopalis Seminarii per annos sex moderator, vir pia grataque memoria hic iterum memorandus, non tantum, quod ob Proepiscopi munus egregie ultra duo lustra gestum propria sua laude dignus sit, sed etiam eam, qua omnis populus Gregelium et Zirkelium eandem dignitatem deprecantes profecutus est, singularis modestiae laudem cum his communem, sibi meritus. Ipse enim non minus, quam isti, pontificalem mitram acci-

pere constanter renuit, donec Franciscus Ludovicus immortalis memoriae Princeps et Episcopus, iterum iterumque renuenti replicaret: Neminem alium se velle Cooptatorem et Suffraganeum sibi habere, et malle solum ferre omne episcopalis muneris onus, etsi fatifcentis sub illo corporis ruinam, vitaeque jacturam praevideret. Tunc statim ille: *Meum jam est, novo oneri cervicem submittere, etsi fatifcentis sub eo corporis ruinam vitaeque jacturam simul in me decerni praeviderem, ut oneris parte levatum, diutius patriae servem incolumem Principem.*

Tertium Bernardum Majer vidit aetas patrum nostrorum, primum sacrorum Canonum in hac alma studiorum Universitate Professore, hocque titulo Haugensis Ecclesiae Canonicum, ac demum Episcopum Chrysopolitanum, Suffraganeum Herbipoliensem.

Quartus jam Academiae instaurationem Julianam aliquamdiu praecesserat, publicis

nihilominus apud nos Professoribus jure ad-
censendus Casparus Grünewald.

Hic Dominicanae familiae alumnus, in
coenobio Herbipolenfi lector, theologicas
praelectiones, etiam a frequenti Clero, Prin-
cipis Laurentii e Baronibus de Bibra jussu
auditas, tunc quoque continuavit, cum jam
mitra ornatus Suffraganei munere funge-
batur.

Duos alios ecclesiae patriae Proepisco-
pos, alia ratione cum nostra Academia Prin-
cipum providentia, in doctrinae, bonique
in omnia bona studii animi testimonium il-
lis, simul et praemium conjunxit.

Unum Antonium Refs, Dominica-
nae itidem familiae alumnus, ejusdemque
apud nos coenobii, ut conjicere est, lecto-
rem, jam Suffraganeum suum, immortalis
memoriae Princeps Julius ab Echter, pri-
mum in instaurata abs se Academia nostra,
Theologorum Collegio Decanum praefecit.

Alterum, Danielelem e Baronibus de
Gebaattel Jurium Doctorem, ad D. Bur-

cardi aedem Canonicum, Episcopum Sigen-
sem, de re universa patriae paedagogica op-
time meritum, nostra memoria, diu Acade-
mia Rectorem magnificum habuit, felicitis
recordationis Principibus Adamo Friderico,
et Francisco Ludovico gratissimum, nobis-
que omnibus longe carissimum.

Ne videamini autem, folis Academiae
ornamentis, minus autem illis, quae reli-
quam quoque patriam concernunt, delec-
tari, qui alias aequiores, eorum quoque re-
censione laetati estis, quae patriae ex diver-
sis, partim ob litteraria, partim ob militaria
suorum civium merita praemiis, alterius ge-
neris ornamenta accefferunt, finite, P. C.,
ut eorum quoque, qui alias, vel summi suo
proprio Antistites, vel delegato jure Proe-
piscopi rexerunt ecclesias, civium nostrorum
brevem, quantum memoria suggerit, elen-
chum exhibeam.

Trium recordor civium alibi Proepi-
scoporum ad id dignitatis fastigium in emi-

mentis doctrinae praemium ex plebejæ conditionis forte elevatorum.

Horum unum, Franciscum Josephum de Hahn, Ecclesiae Haugensis Canonicum, suum prius Secretarium, hominem litterarum et artium omnium, supra seculi sui morem studiosum, Chronici Gottwicensis maximam partem auctorem, Fridericus Carolus Bambergensis et Wirceburgensis Episcopus e Comitibus de Schoenborn Bambergensi suae ecclesiae Proepiscopum et Vicarium generalem praefecit, Aradensibus Infulis primum a Sede Apostolica decoratum.

Duos reliquos, uno celebri Seelmanno et ipso Francone, sed Bambergensibus, quam nobis, magis proprio intercedente, nostros se excipientes cives, una ecclesia Spirensis Proepiscopos coluit Bunkelium Heidingsfeldae, et Schmidium Arnsteini natos, hunc celeberrimi gentis Teutonicae historiographi fratrem germanum, Societatis Jesu olim sodalem, et SS. Canonum Heidelbergae Professore, illum Seminarii

episcopalis apud nos alumnum ad Seminarii
Bruchsalensis directionem postea evocatum.

Quod si fama vera ad me retulit, etiam
Americanam Ecclesiam ex metropoli Phila-
delphia Episcopus regit Ehlingius patria
Wirceburgensis, quem tamen fata vel animi
inconstantia in Ebracense monasterium pri-
mum, deinde Romam, post ad antipodes
vagum circumegere. Ab his se Philadel-
phenfium pastorem constitutum fuisse, ante
aliquot annos jam suis nuntiarat, quod qui-
dem propriarum epistolarum nuntium, paulo
post illa, quam dixi, fama secuta est.

Longior foret series Episcoporum ex
Franconiae equestribus familiis ad diversa-
rum per Germaniam ecclesiarum regimen
electorum, nec multo minor forsan eorum,
qui, qua demum cunque caeteroquin teuto-
nicae nobilitatis sive franconica sive alia re-
motiore tribu orti, ex medio summae apud
nos aedis Canoniorum gremio, ad regendas
alias ecclesias unquam sunt evocati; si, quot-
quot hac forte unquam sunt gavisi, omnes

haec scribenti memoria repraesentaret; ne-
quid de iis dicam, qui non alio ad nos titulo
pertinent, quam quod in nostra Academia,
celebri praesertim Barthelii schola nuper,
aut priscis olim paedagogicis apud nos insti-
tutis in viros ficti formatique sunt, quibus
supremam ecclesiarum suarum curam exterarum
provinciae lubentes concrederent, et suas
infulas deferrent.

Ecce interim illustriora nonnulla, quae
scribentis memoriam subeunt, nomina et tri-
plices hujus classis exempla!

Chronico veteri MS. relatum legi, di-
vum Wolfgangum Ratisbonensium Antisti-
tem in schola, quae Poppone Hennebergensi,
Episcopo, in domo divi Salvatoris hic floru-
it institutum; quod tamen Chronicon huic
de D. Wolfgango relationi, hanc mali ominis
et sensus paroemiam: Parum, communi opi-
nionem, valere, Herbipolensium scholarum
alumnos; procul dubio ad revelandas divi
Wolfgangi virtutes, et jam dudum, uti con-
fido, abolitam, subjicit.

Nostra memoria nuperrime defunctus

Hildefiensium Episcopus e Westphalensium Baronum, ni fallor, profapia oriundus, tantam in nostrae Academiae alumnos fiduciam posuit, ut, ubi ipse praeclaram fortitum se esse institutionem sensit, ac gloriatus est, inde quoque, quem ab intimis haberet consiliis et praecipuum negotiorum cooperatorem, quam optimis conditionibus, nostrum sibi Seelmannum posceret, quem tamen tum proprius in patriam amor, tum amatissimi Principis singulare, bonos quosque sibi et reipublicae devinciendi studium nobis conservavit.

S. R. E. Cardinales numerat patria uno alterove titulo suos, quatuor, Kesslerum Episcopum Passaviensem, Ottonem Truchesium a Waldburg Episcopum Augustanum, et summae aedis Herbipolenis Praepositum; Schoenbornium, et Huttenum, ambos Spirensium Episcopos, ex equitum francorum profapia oriundos.

Electores et Archiepiscopos aut in Franconia natos, aut majoris simul ecclesiae apud nos Canonicos, habuit Moguntia Schoen-

bornios duos, Osteinium unum, et, si qui porro alii memoriam fugiunt, habitura est Dalburgium, Ecclesiae nostrae majoris ante Scholasticum, nunc Praepositum, virum, de quo plus una Germaniae provincia, ut sibi tanquam aliquo modo suum vindicet, acrius, quam de Homero civitates Graeciae, certare malit.

Trevirenses ecclesiam rexisse Schoenbornium memini:

Augustanam vero Ottonem Truchsessum de Waldburg, Praepositum Wirceburgensem: Menolphum a Knöringen, Scholasticum Wirceburgensem.

Bambergensis Ecclesia Godefridum ab Aschhausen, Petrum Philippum a Dernbach, Franciscum ab Hatzfeld, Fridericum Carolum a Schonborn, Adamum Fridericum de Seinsheim, Franciscum Ludovicum ab Erthal, Episcopos nobiscum communes habuit, et habitura est iterum Georgium Carolum, sui Avunculi jam Coadjutorem. Quamplurimos alios ex summae Aedis apud nos Canonicis, in Antistites hoc ordine elegit,

Leopoldum a Bebenburg, Antonium de Rotenhan, Ecclesiae nostrae Cathedralis Praepositum, Vitum a Wirzburg, Joannem Georgium a Zobel, Martinum ab Eyb, Ernestum a Mengersdorf, Neidhardum de Thüngen, Joannem Georgium Fuchs a Dornheim, Melchiorum Ottonem Voit a Salzburg, Philippum Valentinum Voit a Rienek, Marquardum Sebastianum Schenk a Stauffenberg, Franciscum Conradum a Stadion, Christophorum Franciscum de Buseck.]

Constantiensis inter Episcopos duos, quantum mihi adhuc constat, hoc eodem titulo nostros numerat, Schenckium a Stauffenberg et Dalburgium:

Eichstaedtenensis itidem duos, Casparum a Seckendorff, et Mauritium ab Hutten.

Lavantina unum, Franciscum Casparem a Stadion.

Lebusensis unum fratrem uterinum Antonii a Rotenhan, Episcopi Bambergensis. Alibi legisse me memini, Lubecensi Ecclesiae praefuisse hunc Antonii Rotenhanii fratrem; sed certiore scriptoris apud Brandenburgicos

domestici Mochsenii fidem fecutus, illum
 primae attribuo, donec unam aeque ac alte-
 ram Ecclesiam Lebusensem et Lubecensem,
 cognomines et contribules Episcopos habu-
 isse ostendi possit:

Passaviensis jam nominatum Kefslerum
 simul S. R. E. Cardinalem:

Ratisbonensis Philippum Bavarum:

Wormatiensis Schoenbornium, Ostein-
 um, Dalburgium posthac illis additum jam
 Coadjutorem:

Vindobonensis Wildericum a Waldern-
 dorf.

Nequid dicam aut de Abbatibus et Epif-
 copis Fuldensibus, aut magnis Ordinis Teu-
 tonici Magistris, e Franconiae equestribus
 familiis ad id dignitatis ecclesiasticae fasti-
 gium adsumtis; aut de diversissimorum alio-
 rum, longe ultra nostrae Franconiae limites
 monasteriorum Abbatibus ac Praepositis, e
 plebejis apud nos patribus natis, in merito-
 rum suorum praemium hujus dignitatis ec-
 clesiasticae insignia, honores, aut auctorida-
 tem nactis; duos tantum vobis exempli

causa hujus conditionis viros nomino, unum adhuc superstitem, alterum dudum superis redditum, utrumque eruditionis fama clarissimum, et praecipuorum in rem litterariam meritorum laude commendatissimum: Placidum Muth, Poppenhusa, quinquagesimo tertio supra millesimum septingentesimum anno ortum, Monasterii in D. Petri monte Erfordiae apud Thuringos Abbatem, ordinis Theologorum in ejusdem urbis Academia adhuc focium, et universae per omnem ditionem Erfordiensem rei paedagogicae superattendentem, cujus imaginem, vitaeque adhuc curriculum pinacotheca Moseriana, quae Norimbergae prodiit, II vol. scida XIX multa verisimilitudine exhibet;

Alterum Godefridum a Bessel, Buchenii celebris etiam quondam Wimpinae patria, in Franconia, in Ottonianae sylvae confiniis, A. millesimo sexcentesimo septuagesimo secundo natum, liberalibus disciplinis partim etiam apud nos institutum, in Abbatem Gottwicensem in Austria anno seculi decimi octavi decimo quarto electum, Hahnii quon-

dam nostri fautorem, et scribendi Chronici
Gottvicensis, qua auctorem qua socium, cu-
jus imagini a Vestnero egregie in aere coela-
tae hoc ex adversa parte elogium inscribitur:

Coenobium

Non solum ab incendio splendide restituit,

Verum etiam

Luculentiss. annalium opere illustravit

Omnis antiquitatis Germanicae ibidem

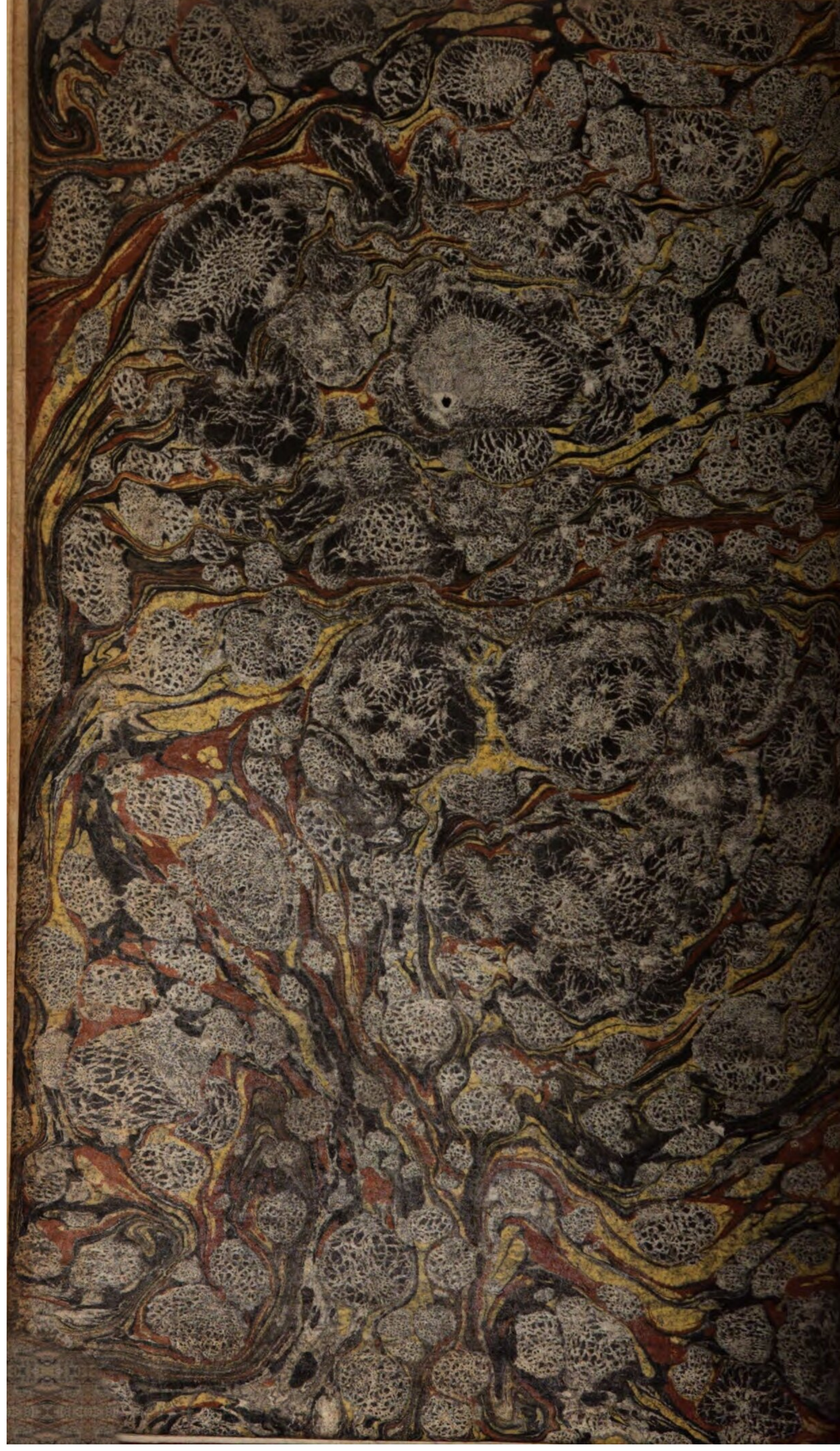
Promus condus.

Civibus, ecclesiasticis dignitatibus in-
meritorum praemium ornatis, liceat addere
Theologum, civem itidem nostrum, et tunc
quidem adhuc Augustiniani instituti mona-
chum, a divis Augustis Maria Theresia et
Franciso I. R. Imp. aureo numismate hac
conditione, ut festivae cuivis solemnitati
illhoc caesareae munificentiae dono, suorum-
que meritorum documento condecoratus,
adsit, ornatus. Est is Engelbertus Klüpfeli-
us, Theologiae apud Friburgenses in Bris-
govia Professor, id insoliti alias Theologo-
rum ordini honoris genus, egregio opere,

Bibliotheca Friburgensis Ecclesiastica, praecclaro praefertim, quo ibi cum eruditissimo Semlero congressus est, certamine sibi meritus.

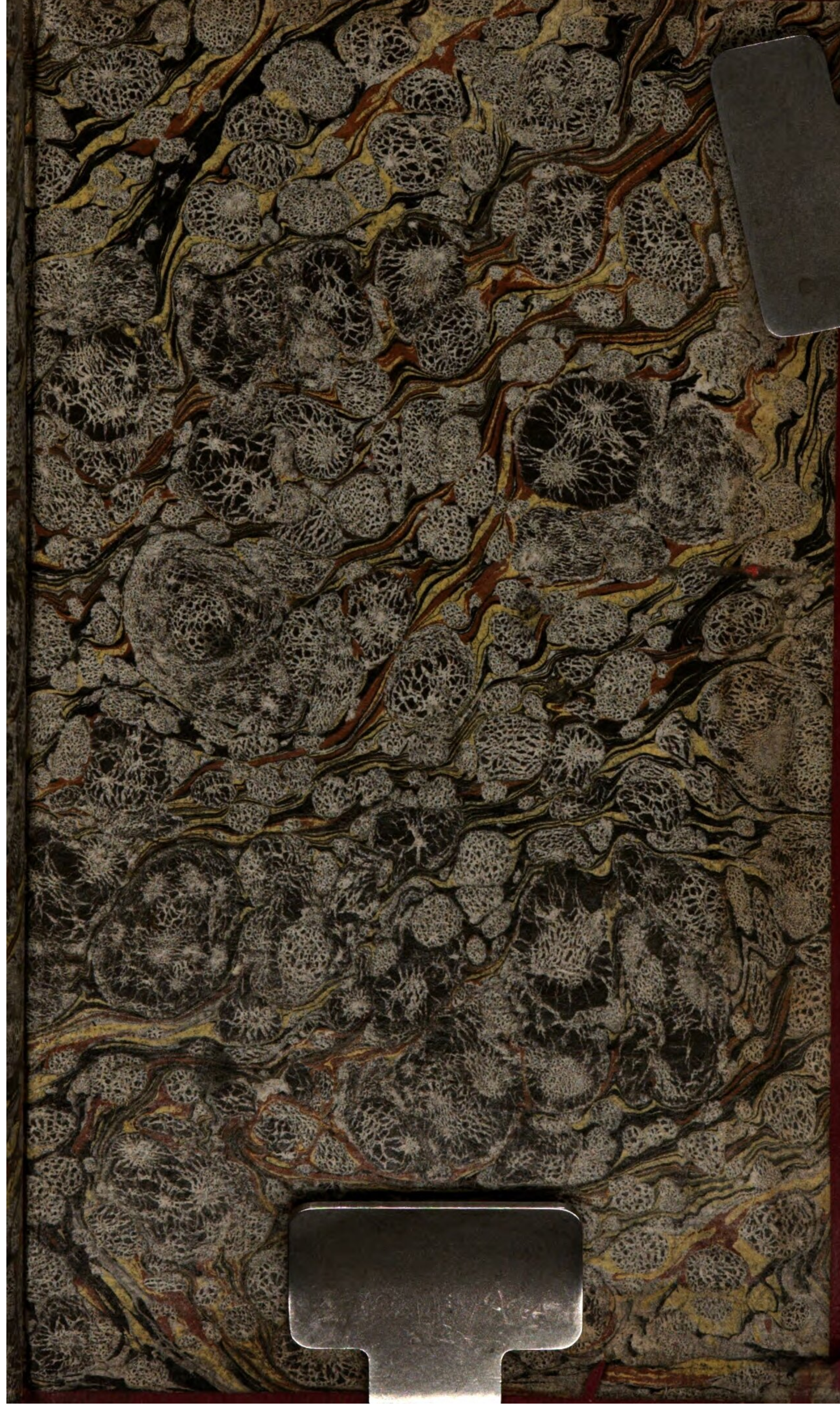
Altis, haud decet, quos vobis hic, P. C., repraesentavi, duumviros, pontificali mitra dignos a Principe habitos, acclamationibus — oblatam enim in meritorum praemiorum dignitatem unus recusavit constanter, invitus suscepit alter — sed piis potius tacite votis hisce prosequi juvat: Vitam illis det Deus longaevam sanamque, de se nam caetera fument! Sponte sua patriae et humanitati proderunt ambo pro viribus, hic in pontificalis dignitatis fastigio collocatus, e curia, negotiis, consiliis; e templo hierurgicis officiis: ille privatae vitae tranquilliori conditioni vindicatus, e musaeo studiis; e suggestu liberali suae doctrinae cum frequenti auditorio communicatione; simul et e curia consiliis; paremque iterum hanc referent, pro meritis ambo mercedem, in terris gratam apud suos cives ut servant sibi memoriam; ac coram magno, cui uni omnes, maximi minimi, pariter servimus, patrefamilias, ut, prouti sive in paucis, sive in multis fuerint fideles inventi, super plura constituendi, intrare in gaudium Domini jubeantur.

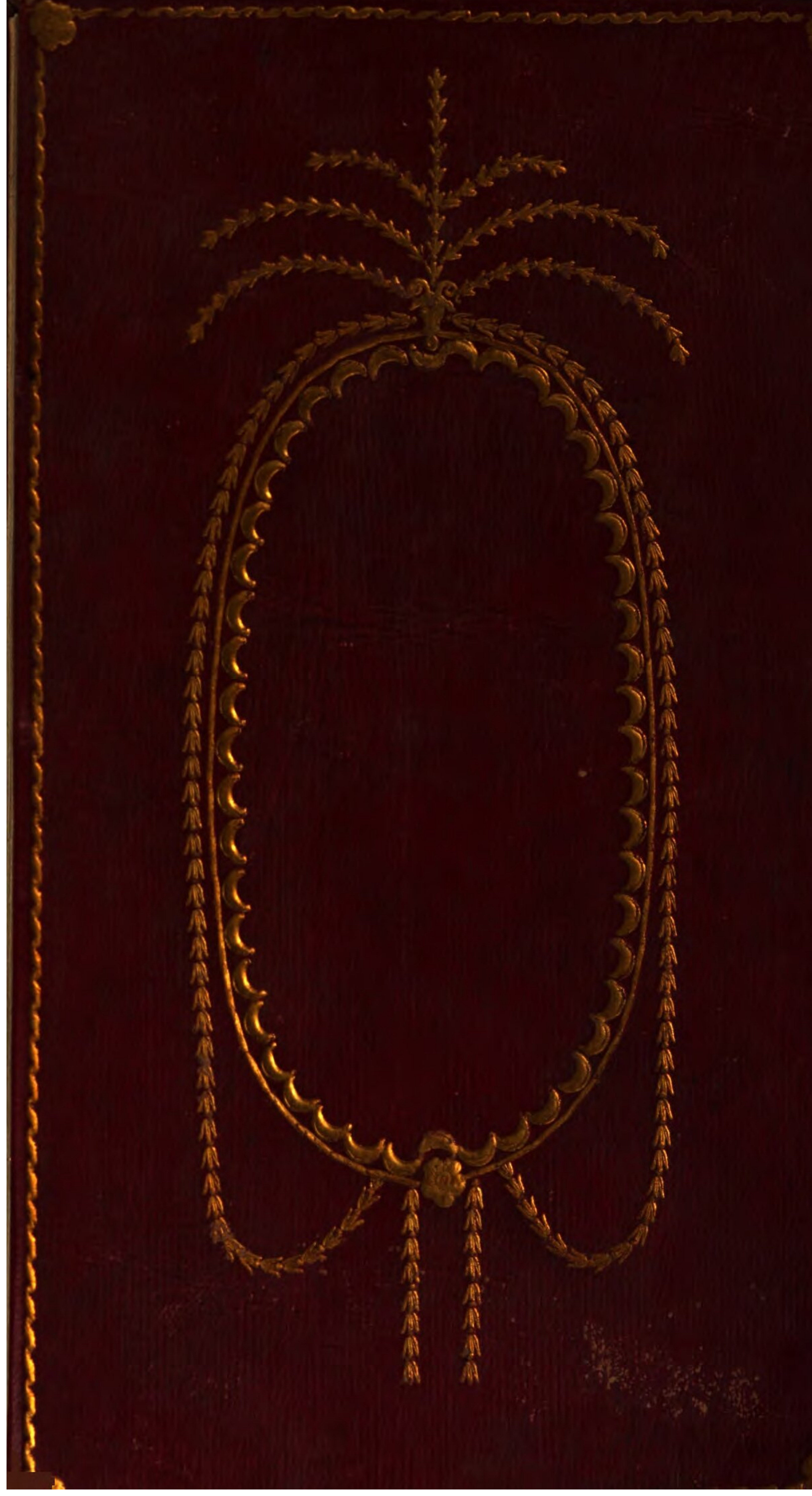
Wirceburgi, typis F. E. Nitribitt, Univ. Typogr.

Oberthür, Franz,

Oratio in honorem Caroli Casparis Siebold

Bamberg u.a. 1803

Bibl.Mont. 3792

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10723762-5